

ONDERZOEK INFORMATIE- VOORZIENING MAJEURE THEMA'S

26 FEBRUARI 2025

REKENKAMER GEMEENTE NEDERWEERT

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
1.1 Doelstelling	4
1.2 Leeswijzer	4
2. Onderzoeksmethode	5
2.1 Onderzoeksonderwerp	5
2.2 Onderzoeksvragen	5
2.3 Onderzoeksopzet	5
3. Onderzoeksresultaten informatievoorziening majeure thema's – beantwoording deelvragen	5
3.1 Hoe luiden de (wettelijke) regels en afspraken rondom actieve en passieve informatieplicht binnen de gemeente Nederweert?	5
3.2 Hoe is uitvoering gegeven aan deze regels en afspraken in de daarvoor geselecteerde onderwerpen?	7
3.3 Welke informatie heeft het college aan de raad verstrekt over majeure thema's/projecten en wat was het momentum?	8
3.4 Hoe beoordelen raadsleden het proces van informatievoorziening op het gebied van majeure thema's/projecten?	17
3.5 Hoe beoordeelt het college het proces van informatievoorziening op het gebied van majeure thema's/projecten?	21
3.6 Welke behoeften hebben betrokkenen op het gebied van informatievoorziening van en naar de gemeenteraad van majeure thema's/projecten?	21
3.7 Hoe is de besluitvorming in de praktijk bij majeure thema's/projecten verlopen en was de informatievoorziening daarbij toereikend?	23
3.8 Wat zijn de 'best practices' van anderen gemeenten/overheidsorganisaties op het gebied van informatievoorziening over majeure thema's/projecten?	24
3.9 Welke aanbevelingen kunnen worden gedaan op basis van de geïnterviewde behoefte van betrokkenen met betrekking tot de te volgen werkwijze op het gebied van informatievoorziening van majeure thema's/projecten?	25
4. Conclusies & Aanbevelingen	26
Conclusies	26
Aanbevelingen	27
5. Bestuurlijke reactie	28
Nawoord	30
Bijlagen	31

Voorwoord

Na overleg met de leden van de gemeenteraad heeft de rekenkamer van de gemeente Nederweert een aantal potentiële onderzoeksonderwerpen voor 2024 vastgesteld. Deze zijn vervolgens gewogen op basis van de criteria opgenomen in het Reglement van Orde van de rekenkamer. Op basis van de uitkomsten van deze weging is besloten in 2024 onder andere onderzoek te doen naar "de informatievoorziening van en naar de gemeenteraad van Nederweert op het gebied van majeure thema's".

Informatievoorziening van het college naar de gemeenteraad is de basis waarop de gemeenteraad van Nederweert haar kaderstellende en controlerende rol kan uitvoeren. De heidag in april 2024 tussen college en gemeenteraad is een belangrijke aanleiding voor het oppakken van dit onderzoek door de rekenkamer van Nederweert. Tijdens de heidag is vastgesteld dat beide partijen behoefte hebben aan een verbeterslag in de informatievoorziening.

De rekenkamer doet onderzoek naar de informatievoorziening, specifiek op de majeure thema's. De term "thema's" wordt in de onderzochte documentatie regelmatig geduid met andere terminologie. Zo leest u in het rapport termen als "programma" en "projecten", die in de verschillende bronnen die we hebben geraadpleegd dezelfde bedoeling hebben als "thema".

In het onderzoek is geconstateerd dat het benoemde majeure thema "Personeel & Organisatie" na 2022 niet meer terugkomt als majeur thema. In 2024 is het majeure thema "Wonen" toegevoegd, dat is meegenomen in dit onderzoek.

De rekenkamer heeft gemeend in haar advisering in sommige gevallen wat verder te gaan dan het afgebakende onderzoek naar de informatievoorziening van de majeure thema's. De rekenkamer is van mening dat deze scope verruiming van toegevoegde waarde is voor de verbetering van de informatievoorziening binnen de gemeente Nederweert en hiermee de gemeenteraad beter kunnen adviseren in haar kaderstellende en controlerende rol.

Tijdens ons onderzoek hebben wij open en prettige gesprekken gevoerd met de leden van het college van Burgemeester en Wethouders, een vertegenwoordiging van het managementteam en de fractievoorzitters van de gemeenteraad van de gemeente Nederweert. Graag spreken wij onze dank uit voor deze uitstekende medewerking.

Rekenkamer gemeente Nederweert

Frank Sampers

Ayla Hermans

Clive ter Heege

Eric Sentjens

1. Inleiding

1.1 Doelstelling

Aanleiding

De gemeenteraad ziet verbetermogelijkheden in het proces van informatievoorziening van het college naar de gemeenteraad. Dit kan consequenties hebben voor de besluitvorming van de gemeenteraad. Voor het college geldt een actieve informatieplicht. Het college geeft op basis van de gemeentewet de gemeenteraad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. De raadsvoorstellen en andere stukken ten behoeve van informatievoorziening worden door het college voorbereid. Ook kunnen burgers initiatieven indienen bij de gemeenteraad. Daarnaast is recent tijdens een heisessie met de gemeenteraad gesproken over het definiëren van en investeren in de informatievoorziening op het gebied van majeure thema's/projecten. In de onderzoeksopzet is de ontvangen brief van het presidium van 9 juni 2024 meegenomen.

Doel

Het onderzoek maakt inzichtelijk welke ontwikkel- en verbetermogelijkheden er zijn ten aanzien van de informatievoorziening van en naar de raad op het gebied van majeure thema's/projecten. Daarbij wordt het procesverloop van informatiemomenten van een aantal thema's in kaart gebracht. Het doel is om een advies op te leveren op het gebied van informatievoorziening van en naar de gemeenteraad ten aanzien van majeure thema's/projecten. Daarbij wordt bekeken hoe de informatievoorziening van en naar de gemeenteraad verder kan worden versterkt. Onderdeel van dit onderzoek is een benchmark over majeure thema's in andere gemeenten, deskresearch, een enquête onder raadsleden en interviews met het college van burgemeester en wethouders en fractievoorzitters. Uiteindelijk draagt een goede informatievoorziening bij aan een goede governance en een goed functionerend openbaar bestuur.

Beoogd effect

Beoogd effect is het verder versterken van de informatievoorziening van en naar de gemeenteraad

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de onderzoeksmethode, met de onderzoeksvragen en gevolgde werkwijze. Hoofdstuk 3 geeft de resultaten weer door middel van beantwoording van de onderzoeksvragen. In hoofdstuk 4 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

2. Onderzoeksmethode

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het onderzoek is uitgevoerd.

2.1 Onderzoeksonderwerp

Rekenkameronderzoek naar de informatievoorziening van en naar de gemeenteraad van de gemeente Nederweert op het gebied van majeure thema's/projecten

2.2 Onderzoeksvragen

Hoofdvraag

Hoe kan door middel van het proces van informatievoorziening de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad bij majeure thema's/projecten worden versterkt?

Deelvragen

3.1 Hoe luiden de (wettelijke) regels en afspraken rondom actieve en passieve informatieplicht binnen de gemeente Nederweert?

3.2 Hoe is uitvoering gegeven aan deze regels en afspraken in de daarvoor geselecteerde onderwerpen (majeure thema's)?

3.3 Welke informatie heeft het college aan de raad verstrekt over majeure thema's/projecten en wat was het momentum?

3.4 Hoe beoordelen raadsleden het proces van informatievoorziening op het gebied van majeure thema's/projecten?

3.5 Hoe beoordeelt het college het proces van informatievoorziening op het gebied van majeure thema's/projecten?

3.6 Welke behoeften hebben betrokkenen op het gebied van informatievoorziening van en naar de gemeenteraad van majeure thema's/projecten?

3.7 Hoe is de besluitvorming in de praktijk bij majeure thema's/projecten verlopen en was de informatievoorziening daarbij toereikend?

3.8 Wat zijn de 'best practices' van anderen gemeenten/overheidsorganisaties op het gebied van informatievoorziening over majeure thema's/projecten?

3.9 Welke aanbevelingen kunnen worden gedaan op basis van de geïnventariseerde behoefte van betrokkenen met betrekking tot de te volgen werkwijze op het gebied van informatievoorziening van majeure thema's/projecten?

2.3 Onderzoeksopzet

Voorafgaand aan het onderzoek heeft de rekenkamer een verkennend gesprek gevoerd met het college. Op basis van dit gesprek is de onderzoeksopzet geformuleerd.

In het onderzoek worden onderstaande onderzoeksmethoden toegepast:

- Deskresearch ter beantwoording van de deelvragen 3.1, 3.2, 3.3, 3.7 en 3.8
- Benchmark ter beantwoording van de deelvraag 3.8
- Enquête onder raadsleden ter beantwoording van de deelvraag 3.4
- Interviews met fractievoorzitters, burgemeester, wethouders en het MT ter beantwoording van de deelvragen 3.4, 3.5 en 3.6

3. Onderzoeksresultaten informatievoorziening majeure thema's – beantwoording deelvragen

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd, dit wordt gedaan aan de hand van de onderzoeksvragen zoals gedefinieerd in het vorige hoofdstuk.

3.1 Hoe luiden de (wettelijke) regels en afspraken rondom actieve en passieve informatieplicht binnen de gemeente Nederweert?

Actieve informatieplicht

Artikelen 169 lid 2 & 4, 180 lid 2 Gemeentewet

Het college en de burgemeester geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Passieve informatieplicht

Artikelen 155, 169 lid 3 & 4, 180 lid 3 Gemeentewet

Het college geeft de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

Overige artikelen

Artikel 54 Gemeentewet (beslotenheid)

Artikel 87, 88, 89 en 292 Gemeentewet (geheimhouding)

Reglement van orde

In het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad zijn de bepalingen over de passieve informatieplicht uitgewerkt in art. 36.

Gedragscode raadsleden

Er is een gedragscode voor raadsleden (6 februari 2024). Hierin staan kernwaarden benoemd en afspraken over: het voorkomen van belangenverstrengeling, omgang met geschenken en uitnodigingen, omgang met gemeentelijke voorzieningen, omgang met informatie, omgangsvormen en overige afspraken.

Formele overleggen tussen college en raad:

- Klankbordgroep omgevingswet (niet openbaar)
- Raadsinformatie/meedenkavond (openbaar)
- Raadsvergadering (openbaar)
- Presidium (burgemeester en fractievoorzitters)
- Fractievoorzittersoverleg (burgemeester en fractievoorzitters)

Informele overleggen tussen college en raad (niet openbaar):

- Werkbezoeken
- Raadsuitstapje (1x per jaar)
- Heidag college-raad

3.2 Hoe is uitvoering gegeven aan deze regels en afspraken in de daarvoor geselecteerde onderwerpen (majeure thema's)?

Over de majeure thema's wordt zowel op basis van actieve informatieplicht als passieve informatieplicht informatie gedeeld met de raad. Ten aanzien van actieve informatieplicht is dat bijvoorbeeld door informatiebijeenkomsten, de raadsmail, raadsinformatiebrieven en via de planning- en control cyclus (P&C-cyclus). Ten aanzien van passieve informatieplicht is dat door het delen van (vertrouwelijke) documenten op verzoek van de raad, door beantwoording van (technische, mondelinge en schriftelijke) vragen en het indienen van moties en amendementen door de raad. Uit de gevoerde interviews met de fractievoorzitters blijkt dat regelmatig (aanvullende) documenten worden opgevraagd. Er zijn over het onderwerp "Economische gebiedsontwikkeling" de afgelopen jaren verschillende vragen gesteld. Over de andere majeure thema's zijn geen schriftelijke vragen (artikel 35 Reglement van Orde) of vragen tijdens het vragenuur (tijdens de raadsvergadering) door de raad aan het college gesteld de afgelopen jaren ten aanzien van majeure thema's. Ten aanzien van het programma Wonen zijn diverse moties ingediend, onder andere met het verzoek tot het toevoegen van het majeure programma Wonen.

Uit de interviews met fractievoorzitters blijkt dat het voor raadsleden niet altijd duidelijk is hoe met verstrekte informatie om kan worden gegaan, met name op het gebied van vertrouwelijkheid en geheimhouding. Dit vraagt verduidelijking en betere kadering van hetgeen wordt verstaan onder vertrouwelijkheid en geheimhouding en de afspraken daaromtrent. De verstrekte informatie over de majeure programma's is vaak versnipperd en voor raadsleden niet altijd overzichtelijk. Daarbij heeft de raad met name behoefte aan beknopte en concrete overzichten en geen lange teksten. De wens vanuit de raad is om meer in informele avonden bijgepraat te worden over de status van belangrijke thema's, projecten en dossiers. Zie verder ook deelvraag 3.4.

Heidag college en raad april 2024

De uitkomsten van de heidag tussen college en raad van 6 april 2024 vormen belangrijke input voor dit onderzoek. Daaruit blijkt dat de onderlinge verhoudingen en verbindingen, omgangsvormen en vertegenwoordiging goed zijn. De raad mag meer positie innemen, met name bij belangrijke dossiers door te sturen op de agenda, meer focussen op hoofdlijnen in plaats van details en belangrijke opgaven. Daarbij is het van belang om concrete en heldere richting aan het college te geven vanuit de kaderstellende rol van de gemeenteraad. Uit een rapport dat onderdeel is van de heidag blijkt dat de consequenties van (eerdere) beslissingen worden door raadsleden niet altijd overzien. Het scherp houden van effecten en doelmatigheid van gemaakte keuzes en waar nodig bijsturen kan beter. Het is van belang om als raad onderling meer te debatteren en diverse standpunten uit te wisselen (heidag college/raad 6 april 2024).

Daarbij zijn de volgende afspraken gemaakt:

Agenda:

- Betere informatievoorziening: bij complexe dossiers/thema's oplegnotitie + uitspraak route
- We spreken af wat onze hoofdthema's zijn. Deze bespreken we met enige regelmaat sonderend in de raad en worden zo ook geagendeerd
- Belangrijke thema's vaststellen als raad en daar afspraken over maken
- Proces: afvalbeleid als voorbeeld voor te prioriteren thema's
- Aanvullende gelegenheid om bepaalde thema's zelf als raad + derden te bespreken (op locatie). Denk aan luchtkwaliteit en transitie buitengebied.

Keuzes en richting:

- Voorwaarden vooraf stellen bij budget: aan voorkant voorwaarden helder maken.

Keuzes en consequenties:

- Raadsvoorstel volledig: allesomvattend, volledig, missen soms bijlagen bij stukken, vast format hoe ze worden opgesteld, onderbouwing van keuzes
- Verbeteren format raadsvoorstel zodat het aansluit bij het doel dat het voorstel voor ogen heeft (doelstelling, effecten, wat gaan we wanneer doen, etc.).

3.3 Welke informatie heeft het college aan de raad verstrekt over majeure thema's/projecten en wat was het momentum?

Rekening 2021

Bij de start van de raadsperiode zijn majeure programma's vastgesteld en is voor deze programma's budget vastgesteld via een raadsvoorstel over de "Rekening 2021" tijdens de raadsvergadering op 5 juli 2022. Daarbij is besloten om het positieve rekeningresultaat over het jaar 2021 als volgt te bestemmen:

- Programma "Positieve gezondheid": € 400.000,-
- Programma "Economische gebiedsontwikkeling en bedrijventerreinen": € 400.000,-
- Programma "Transitie buitengebied": € 400.000,-
- Post "Personeel & organisatie": € 313.555,-

Onder de kop argumenten in het raadsvoorstel is aangegeven dat voor een drietal ambities startbudget nodig is om versneld aan de slag te gaan aan de hand van een programmatische aanpak. Daarbij zullen de programma's inhoudelijk toegelicht worden in de begroting 2023. Over de vorderingen wordt via de reguliere P&C-cyclus verantwoording afgelegd. Daarnaast is het thema "Personeel en organisatie" als resultaatbestemming opgenomen. Daarbij is onderstaande toelichting per programma in het raadsvoorstel over "Rekening 2021" opgenomen:

a. Het programma "positieve gezondheid" (€ 400.000).

Het vergroten van de gezondheid vraagt een brede inzet door vele verschillende partijen, die zich niet alleen richt op een gezonde leefstijl, maar ook op de achterliggende oorzaken van ongezond leven. Inhoud geven aan deze cruciale rol vraagt een daadkrachtige en integrale aanpak. Die richt zich vooral op het beter sturen en samenbrengen van ingezet beleid en acties.

b. Het programma "economische gebiedsontwikkeling" (€ 400.000). Op economisch gebied liggen mooie uitdagingen voor ons. Het centrum van Nederweert moet toekomstbestendig blijven en we leggen verbindingen richting Lambertushof, Kerkstraat Noord en Kapelaniestraat met inpassing van het MFA Pinnenhof. De bestaande bedrijventerreinen krijgen een opwaardering en ondernemerschap wordt gewaardeerd. Zo versterken we de lokale economie.

c. Het programma "transitie buitengebied" (€ 400.000).

De afronding van het project 'Buitengebied in Balans' krijgt een logische overgang richting de Omgevingswet. Via de omgevingsplannen zorgen we ervoor dat onze agrarisch ondernemers op een toekomstbestendige wijze invulling kunnen geven aan de ontwikkeling van hun bedrijf.

Duurzame bedrijfsontwikkeling met aandacht voor natuur, milieu en omgeving vergt een creatieve aanpak die aansluit op de uitdagingen, mogelijkheden en kansen die ondernemers en hun omgeving bieden. Bijvoorbeeld door te transformeren naar een nieuw verdienmodel, via het ontwikkelen en toepassen van slimme innovaties of initiatieven voor (agrarisch) natuurbeheer.

d. Het programma “personeel & organisatie” (€ 313.555).

Nieuwe en grote transformatieopgaven vragen om een daarbij passende kwaliteit en kwantiteit van onze personeelsformatie. Bovendien is het bij bepaalde processen en projecten nodig om snel te kunnen schakelen. De inzet van dit extra budget is bedoeld voor knelpunten in de formatie bij vastgestelde ambities die niet via een extra impuls van het Rijk kunnen worden gefinancierd. Met het beschikbare budget verhogen we de slagkracht en spelen we in op noodzakelijke ontwikkelingen.

In het raadsvoorstel of jaarrekening zelf zijn verder geen concrete doelstellingen of op te leveren (programma/project) resultaten benoemd. In het raadsvoorstel is beperkte informatie opgenomen over communicatie/participatie, enkel over het rapporteren van de vorderingen via de P&C-cyclus.

Begroting 2023

In de begroting van 2023 wordt gesproken over drie majeure programma's: Positieve gezondheid, Economische gebiedsontwikkeling en Transitie buitengebied. Het thema Personeel & Organisatie wordt niet meer als majeur programma benoemd. In bijlage 1 van dit rapport is per programma (op hoofdlijnen) uitgewerkt wat is opgenomen in de begroting 2023.

Positieve gezondheid:

De doelstelling van het programma is om “in te zetten op een gezonde fysieke en mentale leefstijl, preventie en vroegsignalering, op individueel en collectief niveau”. Daarbij zijn een drietal speerpunten/doelen geformuleerd waarop gezondheidswinst behaald kan worden: centraal stellen van de leefwereld van de inwoner, bevorderen van gelijke kansen op gezondheid en sterke focus op preventie. Monitoring vindt via diverse kanalen plaats, waaronder door updates via de P&C-cyclus en raadsinformatiebrieven/bijeenkomsten.

De middelen die nodig zijn voor uitvoering van het programma zijn per jaar, voor de jaren 2022 t/m 2025 (2025 p.m.) beschreven. Daarnaast is per jaar een overzicht gegeven van de activiteiten die uitgevoerd zullen worden inclusief het benodigde budget. Er staan veel onderwerpen en acties genoemd over 2022: in totaal tien activiteiten. Voor een achttal activiteiten van 2022 volgt in 2023 een vervolg. Een tweetal activiteiten worden in 2023 nieuw opgepakt, beide wat betreft budget met een p.m.-post.

Voor een zevental activiteiten van 2023 volgt in 2024 een vervolg. Eén activiteit wordt in 2024 nieuw opgepakt.

In 2025 zijn nog geen activiteiten bepaald, dit is afhankelijk van de bevindingen uit de voorgaande jaren.

Economische gebiedsontwikkeling:

Het programma vormt een meerjarige aanpak en bestaat uit twee onderdelen, te weten:

1. Gebiedsontwikkeling centrum/Lambertushof e.o.
2. Plan van aanpak bedrijventerreinen

De twee onderdelen zijn ieder uitgewerkt door middel van specifieke doelstellingen, projectgebieden, algemene uitgangspunten en thema's en een plan van aanpak. Daarbij is per jaar concreet aangegeven welke activiteiten plaats zullen vinden en welk budget daarvoor nodig is (indicatie).

Transitie buitengebied:

In dit majeur programma wordt een verdere invulling en concrete uitvoering gegeven aan de vastgestelde Omgevingsvisie Buitengebied. Gedurende de raadsperiode worden voor dit programma twee activiteiten opgepakt:

1. Opstellen van handvat kernkwaliteiten landschap, voor het opstellen wordt een extern bureau ingehuurd en is een investering van € 50.000 nodig.

2. Inrichten van een Perspectiefteam Buitengebied, omdat er binnen de organisatie onvoldoende capaciteit aanwezig is voor dit team is externe inhuur noodzakelijk en is een investering van € 350.000 nodig.

Personeel & organisatie:

Het programma Personeel & organisatie c.q. een voortgangsupdate is niet opgenomen in (bijlage 6 van) de begroting. De organisatie geeft hierbij aan dat het onderwerp personeel en organisatie geen programma is. In de jaarrekening wordt echter zowel over de term “post” als “programma” gesproken ten aanzien van het onderwerp personeel en organisatie. Het programma komt verder niet meer terug in de P&C-cyclus, vandaar dat het thema in deze paragraaf van het onderzoek niet meer staat benoemd.

Kadernota 2024-2027

In de kadernota wordt geconcludeerd dat de toegewezen versnellingsbudgetten voor de drie majeure programma's op het moment van de kadernota 2024 nog voldoende zijn. In de toekomst worden naar verwachting aanvullende middelen gevraagd voor het succesvol continueren van de majeure programma's. Hieronder is per programma, op hoofdlijnen, uitgewerkt wat is opgenomen in de kadernota 2024-2027. Zie voor bijlage 1 een uitgebreidere uitwerking per programma.

Positieve gezondheid:

Onderstaande onderdelen zijn binnen het majeure programma positieve gezondheid benoemd:

- Proeftuin Wonen Werken Samenleven/Same Ein
- Welzijn op recept
- Preventieve activiteiten jeugd
- Kansrijke start
- Centering zwangerschap
- Optimale Samenwerking
- Nederweert Durft!

Economische gebiedsontwikkeling:

Centrum/Lambertushof e.o.

De focus ligt op de volgende deelgebieden:

1. Plein Lambertushof, incl. parkeerplaats aan de achterzijde
2. Noordelijk deel van de Kerkstraat, inclusief de oversteekplaats bij de kruising met de Burgemeester Greijmansstraat/Kapelaniestraat
3. Het bouwblok rondom de MFA De Pinnenhof
4. Het bouwblok rondom het Groen Kruisgebouw

Door middel van participatieavonden zijn inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrokken bij het opstellen van de stedenbouwkundige kaders en het inrichtingsontwerp. Er wordt een voorstel aan de raad voorgelegd, inclusief vraag om middelen. Vervolgens vindt er een gefaseerde uitvoering plaats.

Plan van aanpak Bedrijventerreinen

- Onderzoek naar toekomstbestendigheid van de bestaande bedrijventerreinen
- Nulmeting sterktes, zwaktes, kansen en risico's per bedrijventerrein
- Behoeftetepeiling onder lokale ondernemers
- Onderzoek geschikte locaties voor een nieuw bedrijventerrein

Transitie buitengebied:

Concreet zijn voor dit programma twee acties benoemd:

1. Inrichten van een perspectiefteam Buitengebied: zodra het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG) meer duidelijkheid geven kunnen de taken van het perspectiefteam worden geformuleerd en kan dit team worden ingericht
2. Opstellen van een handvat kernkwaliteiten landschap: de aanbesteding hiervoor zal dit jaar plaatsvinden

Jaarrekening 2022

Onderstaande onderbouwing is opgenomen over de majeure programma's in de jaarrekening 2022. Er is geen onderbouwing per programma opgenomen als bijlage zoals bij de begroting, enkel een beknopte samenvatting.

Drie majeure programma's

"Met drie nieuwe majeure programma's is een start gemaakt. Het programma "positieve gezondheid" laat een mooie samenwerking zien van diverse professionele partners. Dit alles natuurlijk voor het versterken van de kwaliteit van het bestaan van onze burgers op allerlei gebieden. Bij het programma economische gebiedsontwikkeling zijn belangrijke stappen gezet om de lokale economie te versterken door aandacht en investeringen voor de bedrijventerreinen en de Lambertushof en omgeving. Het programma transitie buitengebied is nog in ontwikkeling, waarbij vooral ingezet wordt op het verkrijgen van de noodzakelijke duidelijkheid van de rijksoverheid en provincie, inclusief de beschikbare budgetten".

Begroting 2024

In de begroting van 2024 is op diverse plekken informatie opgenomen over de majeure programma's. Hieronder is samengevat uitgewerkt welke informatie per programma is opgenomen. In bijlage 1 is uitgebreider per programma (op hoofdlijnen) uitgewerkt wat is opgenomen in de begroting 2024.

Positieve gezondheid:

In bijlage 6, onder 6.1 "Programma Positieve Gezondheid" van de begroting zijn de speerpunten opgenomen van het programma waarbij het uitgangspunt is gezondheidswinst behalen. In een opsomming is weergegeven welke activiteiten in 2024 een vervolg krijgen (een zestal onderwerpen) en, via een aparte opsomming, welke activiteiten in 2024 nieuw worden opgepakt (een viertal onderwerpen). Een groot gedeelte van de eerder benoemde onderwerpen (begroting 2023) komen niet meer terug in de begroting 2024.

Daarnaast is uitgewerkt dat op dat moment (september 2023) nog € 216.000 beschikbaar is en dat op dit moment het budget nog toereikend is, waarbij in de toekomst bijstelling nodig kan zijn.

De beschrijving van de op te pakken activiteiten is veelal op een hoog abstractieniveau (bijvoorbeeld: wonen met zorg "in gang zetten planvorming om wonen met zorg te organiseren").

Economische gebiedsontwikkeling:

Hierbij staat in de begrotingstekst niet uitgewerkt welke middelen nodig zijn om bovenstaande te bereiken. In dit programma staat ten opzichte van de andere programma's minder concreet uitgewerkt hoe bovenstaande doelen bereikt zullen worden.

In bijlage 6, onder 6.2 “Programma Economische Gebiedsontwikkelingen” van de begroting staat opgenomen dat binnen het programma direct aan de slag is gegaan met twee deelprogramma's, te weten: Centrum/Lambertushof en omgeving en Plan van aanpak Bedrijventerreinen. Voor deze twee deelprogramma's staat concreter beschreven welke activiteiten de afgelopen periode al hebben plaatsgevonden en hoe verder invulling wordt gegeven aan de deelprogramma's. Daarbij wordt voor het deelprogramma Centrum/Lambertushof en omgeving een apart raadsvoorstel voorgelegd voor vaststelling van de stedenbouwkundige kaders en het inrichtingsontwerp, inclusief een vraag om middelen. Hierbij staat niet vermeld wanneer dit raadsvoorstel zal worden voorgelegd.

Daarnaast is uitgewerkt dat op dat moment (september 2023) nog € 218.000 beschikbaar is en dat op dit moment het budget nog toereikend is, waarbij in de toekomst bijstelling nodig kan zijn.

Transitie buitengebied:

Uit de begroting 2024 blijkt dat het beschikbaar gestelde bedrag (van € 400.000) nog volledig beschikbaar is en na het beschikbaar stellen in juli 2022 geen uitgaven zijn gedaan door gebrek aan capaciteit en uitvoeringskracht. In 2024 wordt een nieuwe start gemaakt met het programma en is de formatie uitgebreid. De omgevingsvisie Buitengebied wordt verder uitgewerkt in een Programma Buitengebied. De helft van de beschikbare middelen (€ 200.000) worden gereserveerd voor het opstellen van het programma buitengebied. Dit is inclusief een participatietraject en wordt mogelijk ook ingezet voor het inhuren van extra capaciteit en expertise t.b.v. het buitengebied.

Daarnaast reservering van:

- ☐ € 75.000 voor uitvoering van LPLG in koploperprojecten
- ☐ € 75.000 procesmiddelen voor de uitvoering van de motie om op zoek te gaan naar een bureau van landschapsarchitecten en onderzoekende landschapsontwerpers om een integrale toekomstbestendige visie door te ontwikkelen naar een ruimtelijk voorstel waarin alle opgaven en wensen op een zo goed mogelijke manier ingepast worden
- ☐ € 50.000 voor procesmiddelen om snelheid te maken en eventuele extra capaciteit in te vliegen voor het invoeren sloopregeling in combinatie met opstart projectbureau luchtkwaliteit

Daarmee worden alle gereserveerde middelen voor het majeure programma transitie buitengebied in 2024 ingezet.

Wonen:

Het programma “Wonen” is sinds 2024 opgenomen in de begroting op verzoek van de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft tijdens de behandeling van de Kadernota 2024-2027 het college verzocht via een motie van 11 juli 2023 om wonen als majeur programma aan te merken. In de begroting 2024 is opgenomen: “We richten een Projectbureau Woningbouw op met inzet van extra externe capaciteit dat aan de slag gaat met het opstellen en uitvoeren van een Majeur programma wonen met bijbehorende financiële kaders. Hiermee geven we uitvoering aan de motie van de raad van 11 juli 2023 om wonen als majeur programma aan te merken”.

In de begroting staat concreet benoemd welke woningbouwontwikkelingen prioriteit hebben van het projectbureau woningbouw. De opgave binnen het majeure programma wonen is om uitvoering te geven aan de ambities uit de regionale Structuurvisie Wonen 2022 t/m 2025 en de afspraken in de Woondeal Limburg. Er is een concrete doelstelling opgenomen binnen het programma van de realisatie van 75-100 woningen per jaar voor de periode 2023 t/m 2030.

Er is een duidelijk focus aangebracht op het realiseren van woningen in het betaalbare segment en het opstellen van een prioriteringskader voor woningbouw. Daarnaast is concreet uitgewerkt welke woningbouwprojecten voor 2024 staan gepland.

Medio 2024 komt men terug bij de raad bij de behandeling van de Kadernota voor verdere uitwerking en invulling van het majeure programma woningbouw en bijbehorende budgetten.

Kadernota 2025-2028

In de Kadernota 2025-2028 is op diverse plekken informatie opgenomen over de majeure programma's. Hieronder is samengevat uitgewerkt welke informatie per programma is opgenomen.

Positieve gezondheid:

Wonen Werken Samenleven:

Presentaties en aanwezigheid in de kernen, onderlinge samenwerking en korte lijnen. Intervisie op casusniveau. Samen met universiteit Maastricht onderzoeksopzet waarin gereflecteerd wordt op de doelen, aanpak en resultaten van Same Ein. Eerste opbrengst van de reflectie komt in 2025. Resultaten van de langere termijn, zoals gegevensanalyses, worden verwacht in 2026.

Welzijn op recept/doorstroommodel mentale gezondheid:

Met de huisartsen in Nederweert, huisartsenkoepel en het team Same Ein is een nieuwe samenwerking gestart tussen het medisch team en sociaal domein. Medewerkers van Same Ein sluiten aan bij de multidisciplinaire overleggen van de huisartsen om te komen tot goede ondersteuning van de inwoner.

Optimale Samenwerking:

Naar aanleiding van een analyse van vijf complexe casussen is het expertteam aan de slag gegaan met het ontwikkelen van een kwaliteitskader.

Economische gebiedsontwikkeling:

Deelprogramma centrum/Lambertushof e.o.:

- Lambertushof aanbesteding gestart
- Noordelijk deel Kerkstraat, aanbesteding gestart
- Inpassing bouwblok rondom MFA De Pinnenhof
- Haalbaarheidsonderzoek bouwblok rondom het Groene Kruisgebouw.

Deelprogramma Bedrijventerreinen:

- Aan Veertien investering in 2024 in de verkeersveiligheid en bereikbaarheid met het mobiliteitsproject Winnerstraat, Nieuwstraat, Uliker en Kreijelmusweg
- Opwaardering Pannenberg I: hiervoor volgt een raadsvoorstel
- Parkmanagementvereniging heeft een gebiedsplan voor het opwaarderen van het bedrijventerrein opgesteld voor Bedrijvenpark Pannenberg II. Er is een eenmalige investering beschikbaar gesteld om bij te dragen aan de realisatie door de parkmanagementvereniging
- Opgaven twee resterende bedrijventerreinen Hulsensweg en Ketelaarsweg zijn kleinschaliger en in vergelijking met Pannenberg I
- Onderzoek lopende (locatiescan en haalbaarheidsonderzoek) voor ongeveer 15 ha nieuw bedrijventerrein.

Transitie buitengebied:

Bij de kadernota 2025-2028 is besloten om voor het majeur programma Transitie Buitengebied voor een periode van vier jaar extra middelen ter beschikking te stellen, te weten: € 400.000 per jaar.

Ter onderbouwing is in de kadernota het volgende opgenomen: "Het buitengebied is volop in beweging en vraagt extra capaciteit. De komende jaren blijft een actieve rol van de gemeente noodzakelijk bij de transitie van het buitengebied.

Denk daarbij aan de vertaling en uitwerking van Europees-, rijks-en provinciaal beleid (o.a. Programma Landelijk Gebied, NOVEX De Peel, Kaderrichtlijn Water), toename aan principeverzoeken en planologische procedures, de opzet van een projectbureau Luchtkwaliteit en uitwerking van een plan om de luchtkwaliteit in Nederweert blijvend te verbeteren. Dit plan wordt na de zomer 2024 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd, hieruit volgen in 2025 projecten”.

Wonen

In de Kadernota 2025-2028 is, zoals aangegeven bij de begroting 2024, het programma Wonen verder uitgewerkt en ingevuld inclusief bijbehorende budgetten. De omvang van het programma is op hoofdlijnen in acht onderdelen onderverdeeld:

1. Nieuwbouwprojecten (Programmaplan Projectbureau Woningbouwopgave Nederweert)
2. Lokaal ondersteunend beleid
3. Thema woon-zorg (woon-zorgvisie en uitvoeringsaspecten)
4. Bestaande woningvoorraad (transformatie)
5. Wettelijke kaders
6. Subsidies en verantwoording
7. Behoeftes aan professionalisering
8. Huisvestingsvraagstuk aandachtsgroepen

Bij de kadernota 2025-2028 is besloten om voor het majeure programma Wonen structureel extra middelen ter beschikking te stellen, te weten: € 165.000 per jaar. In de toelichting is aangegeven dat dit nodig is omdat de opgaven en onderwerpen op alle thema's een toenemende inzet van de gemeente vragen voor de komende jaren. “De capaciteit en expertise is hiervoor maar beperkt aanwezig binnen de interne organisatie. Kennis en capaciteit is voor een deel beschikbaar via het Projectbureau, maar kan binnen de huidige opdracht niet voor alle opgaven worden ingezet. Die beperkt zich tot de grotere nieuwbouwprojecten en deels ondersteunend beleid. De gemeente heeft daarom aanvullend middelen nodig om hiervoor beschreven taken te kunnen uitvoeren. Het betreft procesmiddelen voor de inzet van aanvullende capaciteit (inhuur) en onderzoeks- en advieskosten”.

Jaarrekening 2023

Bij het jaarrekeningresultaat 2023 is aan de raad voorgesteld om bij twee programma's een aanvullend budget toe te kennen:

- Aanvulling van het majeure programma transitie buitengebied met € 200.000
- Aanvulling van het majeure programma positieve gezondheid met € 200.000

Er is geen onderbouwing per programma opgenomen als bijlage zoals bij de begroting, enkel een beknopte samenvatting bij het voorwoord en een toelichting in de programmaverantwoording (verschillend in hoeveelheid per programma).

Hieronder is per programma de onderbouwing vanuit het voorwoord opgenomen. De onderbouwing voor het extra budget bij de majeure programma's transitie buitengebied en positieve gezondheid is beknopt. Hierbij is niet concreet weergegeven waarvoor het extra gevraagde budget ingezet zal worden en welke resultaten hiervoor geleverd zullen worden.

Positieve gezondheid:

“Binnen het sociaal domein is gewerkt aan de versterking van de preventie en vroegsignalering door implementatie van de aanpak “Same Ein” met 9 samenwerkingspartners. Daarnaast is het kwaliteitskader Optimale Samenwerking voor een integrale benaderingswijze van complexe zorgvragen gerealiseerd en zijn vervolgstappen gezet op weg naar realisatie van MFA De Pinnenhof”.

Economische gebiedsontwikkeling:

“Met de Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen is de ontwikkelrichting van onze gemeente vastgesteld. De realisatie van het Centrumplan Nederweert en de investering in gebiedsontwikkeling Lambertushof en omgeving versterken onze lokale economie. De verkeersveiligheid en wegkwaliteit is vergroot door de opwaardering van wegen en fietspaden”.

Transitie buitengebied:

“Het programma Transitie Buitengebied heeft een langere aanlooptijd gehad, maar is inmiddels op stoom en vraagt meer procesmiddelen. Er is een doorstart gemaakt aan het majeur programma buitengebied en is een begin gemaakt met de aanpak verbetering luchtkwaliteit”.

Wonen:

“Het programma Wonen is opgenomen in de begroting 2024, waarbij afgesproken is hier qua budget bij de kadernota 2025 op terug te komen. In 2023 is het projectbureau woningbouw van start gegaan”.

BERAP-1 2024

In de Berap-1 2024 is een incidenteel extra budget van € 155.000 toegekend voor het majeure programma Wonen voor 2024. In de presentatie van de Berap-1 2024 is daarover geen toelichting of onderbouwing terug te vinden.

Begroting 2025

Positieve gezondheid:

In de begroting 2025 zijn voor het programma positieve gezondheid onderstaande speerpunten benoemd. Voor een uitgebreidere onderbouwing van de acties binnen deze speerpunten zie bijlage 1.

- Wonen Werken Samenleven/Same Ein
- Welzijn op recept/instroommodel mentale gezondheid
- Voorzieningen in relatie tot de woningbouwopgave
- Optimale Samenwerking
- Uitwisseling van persoonsgegevens
- Programma bestaanszekerheid

Economische gebiedsontwikkeling:

De onderbouwing van het majeur programma economische gebiedsontwikkeling voor de begroting 2025 is vergelijkbaar met de beschrijving van de kadernota 2025-2028. Voor de ontwikkelingen bij de parkeerplaats aan de achterzijde van het Lambertushof en het noordelijk deel Kerkstraat is aanvullend aangegeven wanneer oplevering wordt verwacht. Zie voor een verdere uitwerking bijlage 1.

Transitie buitengebied:

De onderbouwing van het majeur programma transitie buitengebied voor de begroting 2025 is vergelijkbaar met de samengevatte beschrijving van de kadernota 2025-2028. In de begroting 2025 zijn de acties voor 2025 concreter en vollediger beschreven ten opzichte van de kadernota. Zie voor een uitgebreide uitwerking bijlage 1.

Wonen:

In de begroting 2025 zijn extra middelen van € 200.000 voor de jaren 2025 en 2026 toegekend omdat is gebleken dat de inzet voor het projectbureau hoger blijkt te zijn dan vooraf is ingeschat. In de begroting is onderbouwd dat dit een aantal redenen heeft, waaronder de toename van ambities en initiatieven voor woningbouw.

De onderverdeling van het programma zoals eerder weergegeven is onveranderd. Zie voor een uitgebreidere uitwerking van de toelichting bijlage 1.

Bij de algemene beschouwingen is door de fractie JAN aangegeven dat de financiële vertaling ontbreekt bij de majeure projecten. Daarbij is verzocht om de raad nog meer mee te nemen in de resultaten en gemaakte kosten gezien er veel geld beschikbaar wordt gesteld voor de majeure programma's.

Overzicht overige informatieverstrekking per programma

De informatieverstrekking naar de raad verloopt vooral via de P&C-cyclus (zie bijvoorbeeld bijlage 6 bij de begroting 2024). Informatieverstrekking heeft de afgelopen jaren echter ook buiten de P&C-cyclus plaatsgevonden, bijvoorbeeld via informatieavonden, raadsinformatiebrieven en nieuwsbrieven. In bijlage 2 is een overzicht per jaar en programma opgenomen van de informatieverstrekking buiten de P&C-cyclus. Daaruit valt op te maken dat de raad over het programma Wonen sinds de toevoeging als majeur programma het meest wordt geïnformeerd. In 2022 is een informatiebijeenkomst georganiseerd voor alle majeure programma's. In 2023 is over de programma's positieve gezondheid en transitie buitengebied een informatiebijeenkomst georganiseerd. Over het thema economische gebiedsontwikkeling zijn in 2023 twee nieuwsbrieven en één raadsinformatiebrief verzonden. Over het nieuw geïntroduceerde programma Wonen is eind 2023 een raadsinformatiebrief gestuurd. In 2024 is voor het programma Positieve Gezondheid, Transitie Buitengebied en Wonen een informatiebijeenkomst/meedenkavond georganiseerd. Daarnaast zijn voor het thema Wonen drie raadsinformatiebrieven gestuurd, voor het thema Economische Gebiedsontwikkeling en Positieve Gezondheid is ieder één raadsinformatiebrief in 2024 gestuurd.

3.4 Hoe beoordelen raadsleden het proces van informatievoorziening op het gebied van majeure thema's/projecten?

Resultaten interviews fractievoorzitters

Het werken met majeure thema's wordt door raadsleden als positief ervaren. Het zorgt ervoor dat zowel raad als college focussen op de grote onderwerpen en belangrijke zaken voor de komende bestuursperiode. De thema's geven inzicht in wat er speelt en bevorderen de informatievoorziening richting raad. De huidige opzet van majeure thema's wordt ervaren als veelomvattend en een goede basis voor de komende jaren, maar kan nog verder worden uitgebreid op een aantal onderdelen. Er wordt een verschil ervaren in de wijze van rapporteren (o.a. mate van detail), breedte van het thema en frequentie van rapporteren op het gebied van informatievoorziening tussen de diverse thema's. Er zijn bij een aantal thema's bij vaststelling geen duidelijke doelstellingen bepaald en resultaatafspraken gemaakt. Dat heeft ook invloed op de rapportage: in algemene zin is voor raadsleden de huidige wijze van rapporteren via de P&C-cyclus voor verbetering vatbaar. De financiële vertaling/stand van zaken van de beschikbare budgetten per programma ontbreken regelmatig in de rapportages richting raad. De informatieavonden zijn over het algemeen van goede kwaliteit en zeer informatief. Hierin mag informatie meer op voorhand worden gedeeld, zeker wanneer input of een inhoudelijk standpunt wordt gevraagd zodat afstemming binnen de fractie vooraf mogelijk is. Raadsleden hebben met name meer behoefte aan actieve informatieplicht: in algemene zin hebben raadsleden met name behoefte aan het proactiever delen van informatie vanuit het college. Extra informatie volgt vaak na vragen vanuit de raad (passieve informatieplicht), terwijl deze informatie vaak wel al voorhanden is. Het is voor raadsleden vaak onduidelijk welke dossiers terugkomen naar de raad ter besluitvorming. Daardoor ontstaan andere verwachtingen over en weer. De – samengevatte – beoordeling vanuit raadsleden per majeur thema kunnen als volgt worden beschreven:

- o Positieve gezondheid: zeer breed, veel informatie en deelonderwerpen. Kent een sterke preventieve component. Wordt soms als wat minder concreet ervaren (minder concrete doelstellingen), maar dat komt ook door het thema. Ondanks de huidige breedte van het programma is het gewenst om het thema te verbreden (bijvoorbeeld naar leefbaarheid), met name ten aanzien van bepaalde dossiers op het gebied van cultuur, sport (o.a. Benegle Beweegt) en verenigingen/gemeenschapshuizen (o.a. Pinnenhof).
- o Buitengebied: informatieavonden zijn van goede kwaliteit. De gedeelde informatie is concreet en duidelijk. In dit programma is concreet aangegeven wat er in 2025 opgepakt gaat worden. Kent, gezien het onderwerp, een langere doorlooptijd.
- o Economische gebiedsontwikkeling: over dit thema willen raadsleden meer worden geïnformeerd (ten tijde van het onderzoek stonden informatieavonden gepland). Er is vooral behoefte aan het meer delen van de status van lopende dossiers en het delen van procesinformatie
- o Personeel en Organisatie: er is veel onduidelijkheid over dit thema, deze onduidelijkheid start bij het vraagstuk of dit onderwerp wel een majeur programma is. Daardoor ontstaat ook onduidelijkheid onder raadsleden wat het thema inhoudt en is er beperkte communicatie. Met het jaarrekeningresultaat is geld vrijgemaakt om de ambities van de andere majeure thema's te kunnen verwezenlijken. Het is voor raadsleden onduidelijk waar het geld uiteindelijk aan is besteed. Veel raadsleden maken zich zorgen over de ambtelijke organisatie (o.a. door de huidige arbeidsmarkt en het verloop van personeel), waarbij raadsleden zich beseffen dat de ambtelijke organisatie geen directe raadsaangelegenheid is. Door onbekendheid en onduidelijkheid over de uitdagingen binnen de ambtelijke organisatie ontstaat onrust onder raadsleden. Daarbij speelt ook mee dat raadsleden weten dat er een rapport is opgesteld over de ambtelijke organisatie, maar dit rapport ondanks vragen vanuit raadsleden gezien de vertrouwelijkheid niet wordt gedeeld.
- o Wonen: grote opgave voor de komende jaren, dit majeur thema is in de begroting 2024 op verzoek van de raad toegevoegd. Dit thema wordt als helder en concreet ervaren.

Resultaten enquête

Opzet enquête

Onder alle raadsleden is een enquête afgenomen. 14 raadsleden hebben de enquête ingevuld wat een responspercentage van 82% is. Er zijn drie vragen gesteld, die per majeur programma zijn gesteld:

- Hoe beoordeelt u de informatievoorziening van het door de raad in 2022 vastgestelde majeure programma?
- Hoe beoordeelt u de frequentie waarmee het college u informeert over de voortgang van het majeure programma?
- Geeft de informatie die u van het college ontvangt een goed beeld van de voortgang van het majeure programma?

Ook zijn er een aantal algemene vragen gesteld:

- Is voor u duidelijk welke majeure thema's/projecten/programma's binnen de gemeente Nederweert zijn bepaald?
- Wenst u nog over andere (majeure) thema's/projecten/programma's geïnformeerd te worden?
- Vindt u dat de informatie over (majeure) programma's in de afgelopen twee jaar is verbeterd?

- Heeft u nog verbeteringsuggesties rondom de informatievoorziening van en naar de gemeenteraad op het gebied van majeure thema's/projecten/programma's?
- Wilt u nog een toelichting geven op basis van de gegeven antwoorden?

Samengevatte resultaten

Hieronder volgt een beknopte weergave van de algemene beoordeling per majeur programma (eerste enquêtevraag). Zie voor de uitgebreide resultaten door middel van grafieken bijlage 4.

Programma Positieve gezondheid:

Algemene beoordeling: matig (50%)

Frequentie van informeren: voldoende (36%)

Voortgang majeur thema: geen goed beeld (43%)

Programma Economische gebiedsontwikkeling:

Algemene beoordeling: voldoende (50%)

Frequentie van informeren: voldoende/matig (ieder 36%)

Voortgang majeur thema: redelijk goed beeld (36%)

Programma Transitie buitengebied:

Algemene beoordeling: voldoende (43%)

Frequentie van informeren: voldoende (43%)

Voortgang majeur thema: redelijk goed beeld (43%)

Programma Personeel en organisatie:

Algemene beoordeling: onvoldoende (50%)

Frequentie van informeren: onvoldoende (50%)

Voortgang majeur thema: geen goed beeld (57%)

Programma Wonen:

Algemene beoordeling: voldoende (50%)

Frequentie van informeren: voldoende (57%)

Voortgang majeur thema: redelijk goed beeld (50%)

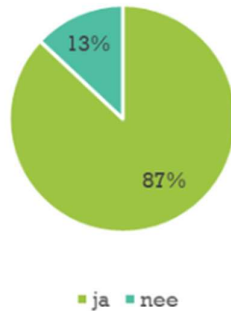
Algemeen:

Het merendeel van de raadsleden heeft de wens om geïnformeerd te worden over andere majeure thema's/projecten/programma's: 64%.

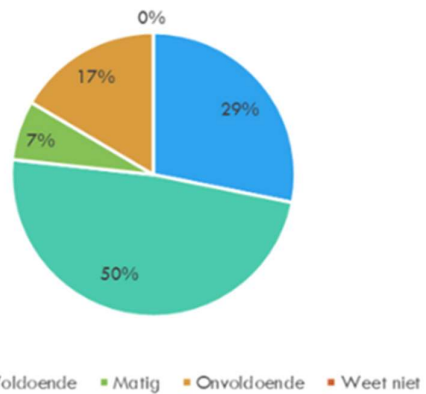
Het merendeel van de raadsleden ervaart dat de informatie over majeure thema's de afgelopen twee jaar is verbeterd: 36%.

Hieronder worden de enquêteresultaten per majeur thema samengevat weergegeven. In bijlage 4 staan de volledige enquêteresultaten.

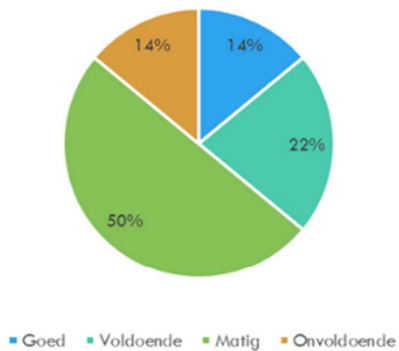
Voor het meerendeel van de raadsleden is het duidelijk welke majeure thema's zijn bepaald.

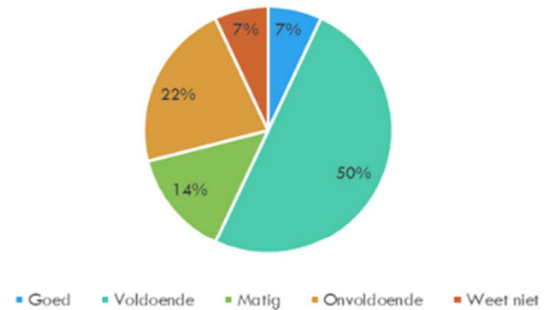
Beoordeling Wonen (2024)

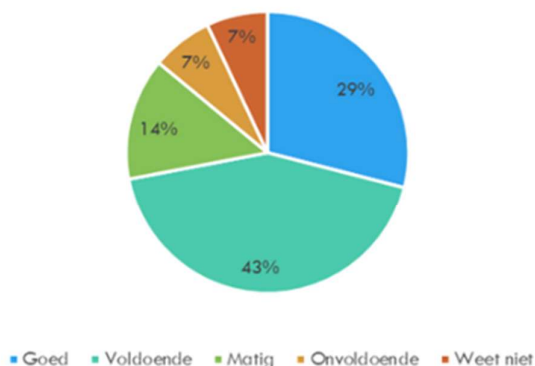
Beoordeling Positieve Gezondheid

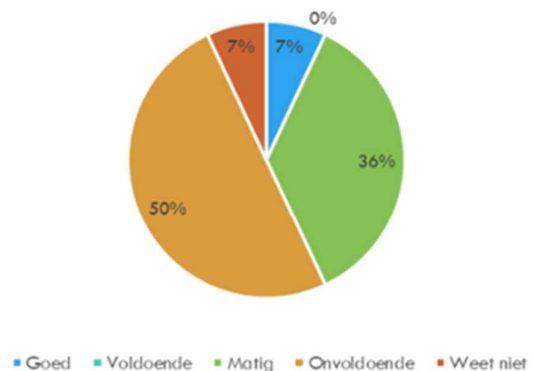
Beoordeling Economische gebiedsontwikkeling

Beoordeling Transitie Buitengebied

Beoordeling P&O

3.5 Hoe beoordeelt het college het proces van informatievoorziening?

Sinds 2022 wordt gewerkt met majeure thema's, wat zorgt voor een integrale benadering van grote speerpunten. Deze methodiek werkt over het algemeen goed en zorgt voor snelheid en duidelijkheid. Updates worden gegeven via de kadernota, begroting en raadsinformatiebrieven, wat raadsleden de mogelijkheid biedt om vragen te stellen.

De inhoud en doelstellingen van majeure thema's zijn beperkt vastgelegd, wat leidt tot beperkte verantwoording in de begroting. De rapportering over de majeure thema's heeft geen vastgesteld format/werkwijze en is daardoor per thema verschillend. De verantwoordelijk wethouder bepaalt per thema op welke wijze er verantwoording is afgelegd. De wijze van verantwoording is dan ook per thema verschillend.

De programma's hebben geen of nauwelijks beschreven concrete doelstellingen. Momenteel is er veel vrijheid in de besteding van grote bedragen zonder vastgestelde kaders, wat vragen oproept over de wenselijkheid vanuit zowel college- als raadsperspectief.

Er zijn geen vastgestelde kaders, processen of procesbeschrijvingen. De organisatie is informeel en mandaten liggen vaak op medewerkersniveau. Er is behoefte aan verduidelijking van rollen en vastlegging van afspraken en kaders.

Het instrument van majeure thema's is doorontwikkeld en er is gekozen voor een dynamische aanpak in plaats van strak vast te houden aan de oorspronkelijk geformuleerde uitgangspunten binnen een thema. Hierdoor is er ook een minder strak verantwoordingsproces ingericht, wat niet altijd ten goede komt van de duidelijkheid.

3.6 Welke behoeften hebben betrokkenen op het gebied van informatievoorziening van en naar de gemeenteraad van majeure thema's/projecten?

Gemeenteraad

Het werken met majeure thema's wordt door raadsleden als positief ervaren. Het zorgt ervoor dat zowel raad als college focussen op de grote onderwerpen en belangrijke zaken voor de komende bestuursperiode. De thema's geven inzicht in wat er speelt en bevorderen de informatievoorziening richting raad. De huidige opzet van majeure thema's wordt ervaren als veelomvattend en een goede basis voor de komende jaren, maar kan nog verder worden uitgebreid op een aantal onderdelen. Er wordt een verschil ervaren in de wijze van rapporteren (o.a. mate van detail), breedte van het thema en frequentie van rapporteren op het gebied van informatievoorziening tussen de diverse thema's. Er zijn bij een aantal thema's bij vaststelling geen duidelijke doelstellingen bepaald en resultaatafspraken gemaakt. Dat heeft ook invloed op de rapportage: in algemene zin is voor raadsleden de huidige wijze van rapporteren via de P&C-cyclus voor verbetering vatbaar. De financiële vertaling/stand van zaken van de beschikbare budgetten per programma ontbreken in de rapportages richting raad. De informatieavonden zijn over het algemeen van goede kwaliteit en zeer informatief. Hierin mag informatie meer op voorhand worden gedeeld, zeker wanneer input of een inhoudelijk standpunt wordt gevraagd zodat afstemming binnen de fractie vooraf mogelijk is.

College van Burgemeester en Wethouders

Het College van B&W geeft in de interviews, die individueel met ieder lid zijn gevoerd, diverse behoeften weer voor het proces van informatievoorziening. Het college heeft diverse instrumenten om de gemeenteraad van informatie te voorzien. In de P&C cyclus en jaarrekening rapporteert het college aan de gemeenteraad. In de kadernota en de begroting wordt vooruitgekeken en in de Berap gerapporteerd over de voortgang. Ook wordt gebruikt gemaakt van raadsinformatiebrieven en informatiebijeenkomsten.

Soms wordt ook gebruikt gemaakt van nieuwsbrieven, wat wordt omschreven als een informele wijze om informatie te delen.

De nieuwsbrieven zijn voor het thema positieve gezondheid en economische gebiedsontwikkeling ingezet. De nieuwsbrieven gaan overigens niet standaard naar de gemeenteraad. Het is geen actieve informatievoorziening voor de gemeenteraad, maar nieuws voor eenieder die zich voor de nieuwsbrief heeft aangemeld.

Het college ervaart dat er beperkte vastgestelde kaders of procesbeschrijvingen binnen de organisatie aanwezig zijn. Er is behoefte aan verduidelijking van rollen en betere vastlegging van afspraken en kaders. Het algemene beeld van het college is dat de gemeenteraad tevreden is over de informatievoorziening ten aanzien van de majeure thema's.

Managementteam

Het managementteam van de gemeente Nederweert gebruikt de P&C cyclus om te rapporteren over de vastgestelde majeure thema's. In de kadernota en de begroting wordt voor de majeure projecten per programma een actuele stand van zaken gegeven. Dit is met name vooruitkijkend welke zaken op de agenda staan. In de loop van het jaar worden tussentijdse ontwikkelingen gemeld in de Berap. Majeure programma's hebben ook informatiebijeenkomsten voor de raad.

De gemeentelijke organisatie maakt gebruik van een digitaal proces voor het aanleveren van stukken naar de gemeenteraad. Het werkproces rondom aanleveren van stukken naar de raad is digitaal zo dichtgetimmerd dat de medewerkers van de gemeente de route wel moet doorlopen. In het digitaal proces krijg je altijd de vraag of het besproken is met de portefeuillehouder. Digitaal is het wel ingericht, op papier is het niet uitgewerkt.

Het managementteam heeft behoefte aan een aantal verbeterlagen in het informatievoorzieningsproces:

- Werkprocessen zijn nu niet beschreven. Het MT is bezig met het opstellen van werkprocessen. Er is nu, met name door het verloop van personeel, meer behoefte aan vastgestelde werkprocessen. Dit geldt voor de gehele organisatie.
- Op dit moment is het MT bezig met efficiency maatregelen, op basis van een plan van aanpak. Momenteel zijn er verschillende losse informatiestromen, onder andere een actielijst, een termijnagenda en de lijst met moties en amendementen. Streven is om dat in één systeem te bouwen, zodat een medewerker maar ook een bestuurder ziet wanneer een stuk klaar moet zijn op een bepaalde datum. Hiermee kan er beter gestuurd worden op openstaande acties. Dan kan ook het MT in één oogopslag zien wat er nog open staat om een duidelijker overzicht te hebben.
- Er is behoefte om het projectmatig werken verder te professionaliseren. Nu is er geen consequente wijze in het werken met projecten. Er is nu onvoldoende inzicht in de lopende projecten en of deze allemaal goed zijn bemenst en of de ambities in totaliteit werkbaar zijn voor de organisatie. Er is inmiddels een start gemaakt om projectmatig werken via een gericht opleidings- en coaching programma in te voeren in de organisatie.
- Vanwege een organisatieverandering is de functie van het MT veranderd. Taken zijn overgegaan van afdelingshoofd naar teamleider. Hierdoor is er behoefte om de mandaatregeling opnieuw te bekijken en te bespreken met het bestuur, of deze nog passend is in de huidige organisatie.

3.7 Hoe is de besluitvorming in de praktijk bij majeure thema's/projecten verlopen en was de informatievoorziening daarbij toereikend?

Binnen de gemeente Nederweert beschikt het college over verschillende instrumenten om de gemeenteraad te informeren.

Er wordt gebruik gemaakt van raadsinformatiebrieven, raadsinformatiebijeenkomsten (ook wel meedenkavonden genoemd), de voortgangsrapportages via de planning en control cyclus (kadernota, begroting, Berap, jaarrekening). Voor de thema's economische gebiedsontwikkeling en positieve gezondheid wordt ook gebruikt gemaakt van nieuwsbrieven als informatievoorziening.

Besluitvorming op de majeure thema's heeft plaatsgevonden op financiën, het toewijzen door de gemeenteraad van de middelen aan de thema's in 2021 voor de periode 2022 en verder. Tevens is een aanvullend budget toegewezen op de thema's positieve gezondheid en transitie buitengebied in 2023 voor de jaren 2024 en 2025. Inhoudelijk worden de thema's toegelicht via de genoemde instrumenten waarmee de gemeenteraad nader informatie verkrijgt over de voortgang en ontwikkelingen. Ook naar aanleiding van de planning en control cyclus krijgt de gemeenteraad de gelegenheid (technische) vragen te stellen over de thema's en verkrijgt men budgettair inzicht. Zoals uit de enquête blijkt (zie deelvraag 3.4) wordt de informatievoorziening van de majeure thema's door de gemeenteraad divers ervaren en beoordeeld. Bij de aanvraag van (extra) budgetten voor de thema's is sprake van een beperkte onderbouwing. Door de gemeenteraad wordt dit ervaren als lastig voor haar kaderstellende en controlerende rol. Daarentegen heeft de gemeenteraad te allen tijde de gelegenheid om te vragen naar onderbouwing en kaders te stellen voor budgetten ten bate van de verschillende thema's. Door het niet toepassen van een eenduidige programmatische aanpak, heeft ieder thema zijn eigen wijze van informatievoorziening. Het besluitvormingsproces wordt hierdoor als minder transparant ervaren, zowel voor de gemeenteraad maar ook voor het college. Er is behoefte bij beide partijen aan een eenduidige werkwijze voor de majeure thema's. Voor het thema personeel en organisatie geldt dat er geen, voor de rekenkamer, terugvindbare communicatie heeft plaatsgevonden via genoemde instrumenten.

Algemeen geldt dat er wat betreft de informatievoorziening vooraf geen afspraken zijn gemaakt over de wijze van communicatie en frequentie hiervan. Er is een procesbeschrijving om te komen tot een raadsvoorstel. Er is geen direct herleidbaar proces beschreven van de wijze van informatievoorziening met betrekking tot de majeure thema's en of projecten. Een gestructureerde projectaanpak is in het onderzoek niet aangetroffen. Bij zowel de budgettoekenning in 2022 voor de majeure thema's als voor de extra budgetaanvragen is beperkte onderbouwing gegeven en zijn er weinig tot geen kaders en doelstellingen vastgesteld. Hierdoor kan de gemeenteraad haar kaderstellende rol beperkt toepassen. Er zijn ook geen concrete resultaatafspraken gemaakt waardoor de gemeenteraad haar controlerende rol beperkt kan uitvoeren.

3.8 Wat zijn de 'best practices' van anderen gemeenten/overheidsorganisaties op het gebied van informatievoorziening over majeure thema's/projecten?

De rekenkamer heeft de gemeenten Weert, Leudal, Peel en Maas, Meerssen en Valkenburg benaderd met de vraag hoe zij omgaan met de informatievoorziening binnen hun gemeente. De volgende informatie is uitgevraagd bij de gemeenten:

- Procesbeschrijving projectmatig werken
 - Formats i.h.k.v. projectmatig werken (o.a. projectvoorstel etc.)
 - Methode projectmatig werken
- Procesbeschrijving aanleveren raadsvoorstellen/raadsinformatiebrieven.
- Werkwijze majeure thema's/programma's/projecten. Als hiermee gewerkt wordt: is er een apart proces voor opgesteld/werkwijze vastgelegd?
- Werkwijze programmatisch werken (+ wanneer van toepassing relevante documentatie hierover).
- Werkwijze lange termijn agenda & overzichten m.b.t. informatievoorziening van en naar gemeenteraad.

De gemeente Weert en Leudal hebben hiervoor informatie aangeleverd. Gemeenten adviseren een projectmatige aanpak om grip te krijgen en te houden op het informatievoorziening proces. Zo heeft de gemeente Weert een gedegen procesbeschrijving van het besluitvormingsproces opgesteld. Ook heeft de gemeente Weert voor haar majeure thema's een uitgewerkte projectaanpak geïmplementeerd. Ook de gemeente Leudal werkt projectmatig en is deze aanpak momenteel aan het door ontwikkelen.

Werken met een programmatische aanpak

Best practices gemeenten sturen hun majeure programma's met een programmatische aanpak waarbij gewerkt wordt met een multi-programma aanpak. Om een multi-programma aanpak overzichtelijk weer te geven kan een Doelen-Inspanningen-Netwerk (DIN) worden gebruikt om zo het samenhangend deel van doelen, inspanningen en middelen in beeld te brengen. Voor de gemeente Nederweert zal het programmatisch werken veel meer inzicht en overzicht kunnen geven in de voortgang van de majeure thema's. De huidige majeure thema's kunnen worden ingezet als programma's waaronder diverse projecten vallen (bijvoorbeeld het project Pinnenhof). Het werken op een programmatische wijze geeft de mogelijkheid om in één oogopslag met schema/spinnenweb inzicht te geven hoe verschillende zaken met elkaar samenhangen. Hiermee kan meer overzicht verstrekt worden aan de gemeenteraad. Het strategisch programma biedt een kapstok waarbij vervolgens projecten deze thema's kunnen verduidelijken en concretiseren.

Werken met een projectmatige aanpak

De gemeente Weert werkt met een projectmatige aanpak. Deze aanpak kent de volgende voordelen;

1. **Efficiëntie en Effectiviteit:** Projectmatig werken helpt bij het structureren van werkzaamheden, waardoor taken efficiënter en effectiever kunnen worden uitgevoerd. Dit leidt tot een betere tijd- en middelenbeheer.
2. **Duidelijke Doelstellingen:** Elk project heeft specifieke doelen en mijlpalen. Dit zorgt voor duidelijkheid en focus, waardoor iedereen weet wat er verwacht wordt en wanneer.
3. **Betere Samenwerking:** Projectmatig werken bevordert teamwork en samenwerking tussen verschillende afdelingen en stakeholders. Dit kan leiden tot innovatieve oplossingen en een betere dienstverlening aan burgers.
4. **Flexibiliteit:** Projecten kunnen worden aangepast aan veranderende omstandigheden en behoeften. Dit maakt het mogelijk om snel te reageren op nieuwe uitdagingen en kansen.
5. **Transparantie en Verantwoording:** Door het gebruik van projectmanagementmethoden kunnen voortgang en resultaten beter worden gemonitord en gerapporteerd. Dit verhoogt de transparantie en maakt het gemakkelijker om verantwoording af te leggen.
6. **Risicobeheer:** Projectmatig werken omvat vaak een grondige risicoanalyse en -beheer, waardoor potentiële problemen vroegtijdig kunnen worden geïdentificeerd en aangepakt.

7. **Kwaliteitsverbetering:** Door het gebruik van gestandaardiseerde processen en best practices kan de kwaliteit van de geleverde diensten en producten worden verbeterd.

Door het toepassen van een projectmatige aanpak, zal de gemeenteraad beter instaat zijn de kaderstellende en controlerende rol in de praktijk toe te passen.

3.9 Welke aanbevelingen kunnen worden gedaan op basis van de geïnventariseerde behoefte van betrokkenen met betrekking tot de te volgen werkwijze op het gebied van informatievoorziening van majeure thema's/projecten?

Zie voor de conclusies en aanbevelingen hoofdstuk 4.

4. Conclusies & Aanbevelingen

De conclusies en aanbevelingen in dit hoofdstuk zijn opgedeeld in algemene, voor de gemeenteraad en voor het college van burgemeester en wethouders

Conclusies

4.1 Algemene conclusies

- Het werken met majeure thema's wordt door raadsleden als positief ervaren. Het zorgt ervoor dat zowel raad als college focussen op de grote onderwerpen en belangrijke zaken voor de komende bestuursperiode. De thema's geven inzicht in wat er speelt en bevorderen de informatievoorziening richting raad. De huidige opzet van majeure thema's wordt ervaren als veelomvattend en een goede basis voor de komende jaren.
- Er zijn geen vastgestelde afspraken over de mate en frequentie op het gebied van informatievoorziening. Er is geen vastgesteld format voor het rapporteren van de voortgang van de majeure thema's. Daarnaast ontbreekt een deugdelijke procesbeschrijving van het proces rondom informatievoorziening. Hierdoor ontstaat het risico op een niet eenduidige werkwijze.
- Bij het opzetten van de majeure programma's zijn niet altijd concrete en SMART doelen, doelstellingen en resultaten geformuleerd. Het programma Wonen is het meest concreet uitgewerkt. Bij budgetaanvragen is in sommige gevallen zeer beperkt gemotiveerd/benoemd waarvoor middelen worden ingezet. Daarbij is het college enerzijds verantwoordelijk voor het concreter en beter motiveren van budgetverzoeken, maar raadsleden mogen anderzijds kritischer zijn op het accorderen van budgetverzoeken en actiever sturen op resultaatafspraken.
- Er is in algemene zin behoefte aan het meer delen van tussentijdse updates, signalen en stand van zaken. Bij het ene majeure thema gebeurt dat vaker dan bij de andere, bijvoorbeeld via raadsinformatiebrieven.

4.2 Specifieke conclusies voor de gemeenteraad

- Bij het opzetten van de majeure programma's zijn niet altijd concrete en SMART doelen, doelstellingen en resultaten geformuleerd. Bij budgetaanvragen is in sommige gevallen zeer beperkt gemotiveerd/benoemd waarvoor middelen worden ingezet. Daarbij is het college enerzijds verantwoordelijk voor het concreter en beter motiveren van budgetverzoeken, maar raadsleden mogen anderzijds kritischer zijn op het accorderen van budgetverzoeken en actiever sturen op resultaatafspraken.
- Door het niet/beperkt maken van duidelijke resultaatafspraken waaraan budgetten besteed worden, kan de kaderstellende rol maar ook de controlerende rol van de gemeenteraad beperkend worden uitgevoerd. Hierin mag en kan de raad een meer actieve rol pakken.

4.3 Specifieke conclusies voor het college van burgemeester en wethouders

- Raadsleden hebben met name meer behoefte aan actieve informatieplicht: in algemene zin hebben raadsleden met name behoefte aan het proactiever delen van informatie vanuit het college. Extra informatie volgt vaak na vragen vanuit de raad (passieve informatieplicht), terwijl deze informatie vaak wel al voorhanden is.
- Het is voor raadsleden vaak onduidelijk welke dossiers terugkomen naar de raad ter besluitvorming. Daardoor ontstaan andere verwachtingen over en weer.
- In de organisatie is geen eenduidige werkwijze vastgelegd voor projectmatig werken. Hierdoor ontstaat er een risico dat er omissies ontstaan in de informatievoorziening van de majeure thema's naar de gemeenteraad.
- Het verbeterproces dat het managementteam heeft opgezet moet leiden tot een verbetering van de informatievoorziening en projectmatig werken binnen de gemeente.

Dit is een belangrijke ontwikkeling in het kader van de constatering van dit onderzoek.

Aanbevelingen

4.4 Aanbevelingen aan het College van Burgemeester en Wethouders

- De majeure thema's vormen een mooie basis als strategische maatschappelijke opgaven. Om meer overzicht en grip te krijgen op informatievoorziening en rapportering van de verschillende thema's wordt aanbevolen toe te werken naar een programmatische aanpak, waarbij gewerkt wordt met een multi-programma aanpak. Onderzoek de mogelijkheid om een methode te gebruiken ter verbetering van de informatievoorziening die gezamenlijk gebruikt kan worden door gemeenteraad en college, bijvoorbeeld door middel van een *Doelen-Inspanningen-Netwerk (DIN)*.
- Werk met een projectmatige aanpak waarbij op basis van de GROTICK elementen (geld, risico, organisatie, tijd, informatie, communicatie en kwaliteit) gestuurd kan worden op zowel ambtelijk- als bestuurlijk niveau. Bij grote projecten kan het helpend zijn om te werken met projectplanningen waarbij het procesverloop, beslismomenten zijn uitgewerkt. Bij besluitvorming is het gewenst om de consequenties, effecten van beslissingen en de (maatschappelijke) meerwaarde die wordt behaald toe te lichten.
- Rapportage via P&C-cyclus: beknopt weergeven hoe een bijdrage is geleverd o.b.v. vastgestelde doelstellingen. Vaststellen van duidelijke doelstellingen en het maken van SMART resultaatafspraken (beschrijving wat gaan we per jaar concreet doen) en stappenplan. Het transparanter delen van de consequenties bij besluitvorming (via kanttekeningen/alternatieven) kan helpend zijn. Op basis van de gestelde doelstellingen en resultaatafspraken kan een concretere voortgangsupdate via de P&C-cyclus gegeven worden door middel van een uniform dashboard per programma (wat is er al gedaan & wat gaan we de komende periode nog doen). Geadviseerd wordt om financiën onderdeel te maken van dit dashboard: zodat ook voor raadsleden inzichtelijk is wat de financiële status is per programma.
- Creëer meer uniformiteit in de werkwijze en manier van rapporteren over het totaal van de diverse thema's en leg dit vast in procesbeschrijvingen.
- Meer aan de voorkant delen van informatie: bijvoorbeeld het voorafgaand aan een themabijeenkomst delen van de presentatie of de gegeven informatie tijdens een bijeenkomst (informatief) delen. Daarnaast kan het eventueel helpen om gebruik te maken van een aanleverdocument waarin het doel en de opzet van een informatieavond uitgebreider vooraf wordt gedeeld.
- Overweeg het organiseren van een periodieke bijeenkomst (bijvoorbeeld 2x per jaar) waarin het college de raad informeel bijpraat over de lopende majeure thema's en grotere (politiek gevoelige) projecten en dossiers.
- Overweeg om regelmatig (bijvoorbeeld 2x per jaar) via een informele setting raadsleden bij te praten over de uitdagingen binnen de ambtelijke organisatie (thema P&O).
- Verbetering en vastlegging van interne processen: hier is de ambtelijke organisatie reeds mee gestart. Het is hierbij van belang om aandacht te hebben voor de volgende aspecten: kwaliteitstoets van stukken verbeteren, beschrijven en aansturen op het doorlopen van de juiste route/proces, check op volledigheid van stukken en verbetering foutgevoeligheden systeem.

4.5 Specifieke aanbevelingen aan de gemeenteraad

- Maak duidelijke resultaatafspraken waaraan budgetten besteed mogen worden. Hierdoor kan de kaderstellende rol maar ook de controlerende rol van de gemeenteraad beter worden uitgevoerd. Stel daarbij, wanneer nodig aanvullende vragen aan het college om duidelijke resultaatafspraken te bepalen.
- Communiceer actief en transparant over verwachtingen en behoeften op het gebied van informatievoorziening, maak daarbij concrete afspraken met het college. Wanneer nodig kan ook vanuit raadsleden een concreet voorstel worden gedaan aan het college, het is niet altijd wenselijk om te wachten tot het moment dat het college met een voorstel komt.

Rekenkamer Nederweert
t.a.v. de heer F. Sampers
Postbus 2728
6030 AA Nederweert

kenmerk : UIT-25-39704

uw bericht :

beh. door : J.C.T. Bakens

datum : 18 maart 2025

bijlage(n) :

verzonden :

onderwerp : Bestuurlijke reactie op Rekenkameronderzoek informatievoorziening

Geachte Rekenkamer,

Op 27 februari 2025 ontvangen het Rekenkameronderzoek Informatievoorziening majeure thema's. U vraag het college van B&W om een reactie in het kader van bestuurlijke wederhoor.

Wij willen u dankzeggen voor het uitgevoerde onderzoek. Het tweede rapport wat u in korte tijd oplevert ten behoeve van de gemeenteraad.

Het onderwerp informatievoorziening is een belangrijk onderwerp. Als college van B&W proberen we te zorgen voor een goede en tijdige verstrekking van informatie aan de gemeenteraad. Dit doen we op verschillende manieren. Dit geeft u in het rapport ook aan.

Actieve informatieverstrekking is daarbij een belangrijk instrument. Het is daarbij telkens nadenken en zoeken naar de beste vorm. Via schriftelijke wijze (met raadsinformatiebrieven, raadsmails en nieuwbrieven) of mondeling via bijvoorbeeld een informatie- of meedenkavond.

In het rapport signaleert u dat bepaalde zaken rondom informatievoorziening voor raadsleden niet altijd duidelijk zijn. Wij denken dat hier de griffier als adviseur van de raad een belangrijke rol in kan vervullen.

In het rapport geeft u aanbevelingen aan zowel raad als college hoe de totale informatievoorziening verbetering kan krijgen. Wij staan hier zeker voor open. Een goede wisselwerking tussen raad en college is in beider belang. Het is dan goed om hier ook heldere afspraken over te maken.

Daarbij is het soms lastig om te spreken over "de raad". De ene fractie heeft bij bepaalde beleidsvelden meer behoefte aan informatie dan een andere fractie. Hierbij speelt ook het tijdsaspect een rol. Los van het uitgangspunt dat de raad over voldoende informatie moet beschikken om tot besluitvorming te komen, kan de informatievragen van raadsleden of fracties ook een grote belasting betekenen voor de oplevering hiervan. Hier moeten we in goed overleg zorgen voor een goede balans. In het presidiumoverleg vindt nu al een terugblik plaats op de informatievoorziening en moet in onze ogen ook een vast agendapunt blijven.

In deze bestuurlijke reactie richten we ons vooral op de aanbevelingen die u geeft aan het college van B&W. Een aantal suggesties nemen we over, zoals het aan de voorkant delen van informatie bij bijvoorbeeld een themaraad. Aan de vaste structuur binnen de P&C-cyclus qua informatieverstrekking bij bijvoorbeeld majeure thema's willen we graag vasthouden. Wij delen uw constatering dat de majeure thema's een mooie basis vormen als strategische maatschappelijke opgaven. Hoewel de thema's een eigen doorlooptijd en structuur hebben, zijn deze qua opzet redelijk uniform. We geven op gezette tijden daarbij ook de financiële stand van zaken weer en indien nodig vragen we aan de raad aanvullend budget. Hierbij geven we aan wat er met dit extra budget wordt bereikt. De georganiseerde periodieke bijeenkomsten zijn hiervoor een beproeft instrument, waarbij het van belang is doel en opzet van de bijeenkomsten goed te duiden.

Uw aanbevelingen rondom de efficiëncyslag worden al voor een deel in praktijk gebracht. Zo zijn we dit jaar gestart met het traject op organisatie breed het projectmatig werken in te voeren. Dit geeft een goed inzicht in kosten, tijd, organisatie, opdracht en borging van processen. De organisatie rond deze forse klus in 2026 af. Daarnaast gaan we ook aan de slag met de werkprocessen via een procesmatige aanpak. Hier is ook tijd en budget voor nodig. Fasegewijs wordt dit verder uitgewerkt. Per saldo moeten beide processen (projectmatig en procesmatig werken) eind 2026 zijn afgerond.

We verwachten dat beide processen onze gezamenlijke inspanning als raad en college de informatievoorziening gaan verbeteren en versterken.

We hopen dat onze reactie bijdraagt bij de discussie tijdens de heidag eind van deze maand voor de gemeenteraad.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Nederweert,
De secretaris, De burgemeester,

drs. J.C.T. (Johan) Bakens

B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak

Nawoord

In het onderzoek naar de informatievoorziening van de majeure thema's constateert de rekenkamer dat de gemeenteraad over het algemeen tevreden is over de wijze van informatie verstrekken door het college aan de gemeenteraad.

Het onderwerp informatievoorziening is een belangrijk thema voor zowel college als raad, gezien het belang van dit thema en de diverse rollen van partijen zijn aanbevelingen geformuleerd voor zowel het college als de gemeenteraad. De rekenkamer ziet mogelijke verbeteringen in de informatievoorziening en verwoordt dit in haar aanbevelingen. Aanbevelingen die de samenwerking tussen college en gemeenteraad nog verder kunnen versterken. Aanbevelingen zijn geformuleerd zowel voor het college als voor de gemeenteraad.

We zijn blij met de bestuurlijke reactie van het college van Burgemeester en Wethouders waarin onder andere wordt aangegeven dat inmiddels is gestart met een efficiëncyslag in het kader van projectmatig- en het procesmatig werken.

Het rapport wordt nader besproken op de heisessie van 29 maart aanstaande waar gemeenteraad en het college van burgemeester & wethouders de resultaten van het onderzoek bespreken. De rekenkamer presenteert in deze sessie de uitkomsten van het rapport.

We bedanken de fractievoorzitters van de gemeenteraad van Nederweert, het College van Burgemeester en Wethouders, de griffie en het Managementteam voor hun medewerking en snelle reacties op vragen van de rekenkamer.

De rekenkamer hoopt dat het rapport een bijdrage levert in de versterking van de informatievoorziening van en naar de gemeenteraad.

Bijlagen

Overzicht bijlagen:

1. Nadere uitwerking majeure thema's P&C-cyclus
2. Overzicht overige informatieverstrekking majeure programma's
3. Lijst van geraadpleegde documenten onderzoek
4. Uitgebreide enquêteresultaten
5. Overzicht van geïnterviewde personen

Bijlage 1

Nadere uitwerking majeure programma's P&C-cyclus

In deze bijlage wordt de gegeven informatie bij de P&C-cyclus ten aanzien van majeure thema's nader uitgewerkt. In deelvraag 3.3 is een samenvatting van de belangrijkste informatie opgenomen.

Begroting 2023

Positieve gezondheid:

In bijlage 7 "Majeure programma's", onder 7.1 "Programma Positieve Gezondheid" is door middel van een zestal pagina's weergegeven wat onder het thema positieve gezondheid wordt verstaan. De middelen die nodig zijn voor uitvoering van het programma zijn per jaar, voor de jaren 2022 t/m 2025 (2025 p.m.) beschreven. Daarnaast is per jaar een overzicht gegeven van de activiteiten die uitgevoerd zullen worden inclusief het benodigde budget.

Er staan veel onderwerpen en acties genoemd over 2022: in totaliteit tien activiteiten. Voor een achttal activiteiten van 2022 volgt in 2023 een vervolg. Een tweetal activiteiten worden in 2023 nieuw opgepakt, beide wat betreft budget met een p.m.-post.

Voor een zevental activiteiten van 2023 volgt in 2024 een vervolg. Eén activiteit wordt in 2024 nieuw opgepakt.

In 2025 zijn nog geen activiteiten bepaald, dit is afhankelijk van de bevindingen uit de voorgaande jaren. De totale investering voor alle activiteiten van 2022 t/m 2025 wordt geraamd op € 495.000.

Economische gebiedsontwikkeling:

In bijlage 7 "Majeure programma's", onder 7.2 "Programma Economische Gebiedsontwikkelingen" is door middel van een tiental pagina's weergegeven wat onder het thema economische gebiedsontwikkeling wordt verstaan.

Daarbij is aangegeven dat de twee programmaonderdelen op strategisch niveau de wijze waarop de gewenste ontwikkelingen worden gerealiseerd schetsen. Het programma heeft een dynamisch karakter en de uitwerking zal gaandeweg meer concreet worden. De opgenomen kostenbegroting wordt gezien als startbudget om de programma's een eerste impuls te kunnen geven. De verdere uitwerking en uitvoering van projecten vergt meer investeringen in de komende jaren. De gemeenteraad wordt op diverse momenten in het proces geïnformeerd over de voortgang, onder meer via de P&C-cyclus.

Voor het onderdeel gebiedsontwikkeling centrum/Lambertushof e.o. is in 2022 één activiteit opgenomen, voor 2023 vier activiteiten en voor 2024 één activiteit (uitwerking verdere deelprojecten die verder opgesplitst is in drie onderdelen). Voor de activiteit in 2022 is een indicatie van de kosten opgenomen, voor de jaren 2023 en 2024 zijn de kosten p.m.

Voor het onderdeel plan van aanpak bedrijventerreinen is in 2022 één activiteit opgenomen (met meerdere deelactiviteiten) inclusief indicatie van de kosten. Voor 2023 zijn drie activiteiten opgenomen (inclusief diverse deelactiviteiten) met indicatie van de kosten. Voor 2024 zijn drie activiteiten opgenomen met de kosten p.m. waarbij het plan van aanpak op basis van de eerdere activiteiten zal worden uitgewerkt, prioritering van de afzonderlijke projecten en bedrijventerreinen zal plaatsvinden en de koers voor het vervolgtraject zal worden bepaald en uitgewerkt in een raadsvoorstel.

Daarnaast is opgenomen dat bij de uit te werken (deel)projecten men mede afhankelijk is van de ambtelijke capaciteit en dat deze op dit moment onvoldoende is om alle zaken die in dit document zijn benoemd ook daadwerkelijk snel te kunnen oppakken/uitvoeren. “De door de gemeenteraad ter beschikking gestelde versnellingsmiddelen voor ambtelijke capaciteit biedt in deze kansen. Op het moment dat er meer duidelijkheid is over de projecten en wat dit betekent voor de budgetaanvraag en de formatievraag, zal de raad hierover geïnformeerd worden”.

Transitie buitengebied:

In bijlage 7 “Majeure programma’s”, onder 7.3 “Programma Transitie Buitengebied” is door middel van een tweetal pagina’s weergegeven wat onder het thema transitie buitengebied wordt verstaan.

Kadernota 2024-2027

De programma’s positieve gezondheid en economische gebiedsontwikkeling laten resultaten zien en zijn in uitvoering. Het programma transitie buitengebied wordt concreter naar mate de provincie Limburg en het Rijk zich duidelijk uitspreken over de toekomst van het buitengebied.

Positieve gezondheid:

- Proeftuin Wonen Werken Samenleven/Same Ein

Laagdrempelig ondersteunen van inwoners en het versterken van eigen regie en saamhorigheid. Voor de looptijd van de proeftuin, tot en met 2024, is een begroting opgesteld.

- Welzijn op recept

Met de drie huisartsenpraktijken en het team Same Ein werken we aan afspraken over hoe de doorverwijzingen zo efficiënt en makkelijk mogelijk georganiseerd kunnen worden

- Preventieve activiteiten jeugd

In Nederweert is de afgelopen maanden een preventie platform jeugd gebouwd. Daaraan nemen diverse partners deel, die preventieve acties met elkaar kunnen afstemmen en waar nodig nieuwe acties ontwikkelen. Er is een campagne gestart om het roken en vaperen bij de jeugd te voorkomen.

- Kansrijke start

Inwoners kunnen gebruik maken van diverse projecten die vallen onder Kansrijke Start, om kinderen een zo goed mogelijke start in het leven te geven. Het betreft hier Voorzorg en Nu Niet Zwanger.

- Centering zwangerschap

Groepsgewijze begeleiding, waarin medisch en sociaal domein samen werken om eventuele problemen zo vroeg mogelijk te kunnen signaleren.

- Optimale Samenwerking

Vijf complexe casussen zijn geanalyseerd op proces en samenwerking. De uitkomsten zijn besproken met betrokken partners. De uitvoerend medewerkers komen in vijf workshops bij elkaar om de afspraken van onderop concreet te maken.

- Nederweert Durft!

Loopt als een rode draad door alle activiteiten in het majeure programma. Waar professionals elkaar ontmoeten besteden we aandacht aan het 'durven': durf als professional de verbindingen te leggen, durf vragen te stellen en in het belang van de inwoner.

Economische gebiedsontwikkeling:

Centrum/Lambertushof e.o.

De focus ligt op de volgende deelgebieden:

1. Plein Lambertushof, incl. parkeerplaats aan de achterzijde
2. Noordelijk deel van de Kerkstraat, inclusief de oversteekplaats bij de kruising met de Burgemeester Greijmansstraat/Kapelaniestraat
3. Het bouwblok rondom de MFA De Pinnenhof
4. Het bouwblok rondom het Groen Kruisgebouw

"Per deelgebied staan er een aantal specifieke opgaven centraal die betrekking hebben op het (her)inrichten en opwaarderen van de openbare ruimte (verkeer/parkeren, groen etc.) en het opstellen van stedenbouwkundige kaders voor nieuwe ontwikkelingen. Door middel van participatieavonden in maart en mei 2023 zijn inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrokken bij het opstellen van de stedenbouwkundige kaders en het inrichtingsontwerp. De opkomst was groot op die avonden en we hebben veel waardevolle informatie opgehaald. In de raadsvergadering van september 2023 worden de stedenbouwkundige kaders en het inrichtingsontwerp, inclusief vraag om middelen aan de raad voorgelegd. Vervolgens vindt er een gefaseerde uitvoering plaats, waarbij het vastgestelde inrichtingsontwerp voor deelgebieden 1 en 2 als eerste wordt gerealiseerd. De stedenbouwkundige kaders zoals geformuleerd voor deelgebieden 3 en 4 geven vooral richting aan een toekomstige ontwikkeling. Voor de deelgebieden 3 en 4 zijn we voornamelijk afhankelijk van andere partijen en vastgoedeigenaren in het gebied".

Plan van aanpak Bedrijventerreinen

"Na de totstandkoming van de onderzoeken naar de ruimtebehoefte op bedrijventerreinen (2021/2022), wordt in 2023 nader onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen. Er is gestart met een nulmeting om de sterktes, zwaktes, kansen en risico's per bedrijventerrein in beeld te brengen. We koppelen aan dit onderzoek een (online) behoeftepeiling onder lokale ondernemers, om vanuit de lokale markt nog beter inzicht te krijgen in de waardering van het vestigingsklimaat, verbeterpunten en de kwalitatieve (ruimte)behoefte van ondernemers. In het voorontwerp Omgevingsvisie zijn criteria en randvoorwaarden opgenomen waaraan een nieuw (duurzaam) bedrijventerrein moet voldoen. Daarna wordt, op basis van die randvoorwaarden, een onderzoek opgestart naar geschikte locaties binnen de gemeente Nederweert voor een nieuw duurzaam bedrijventerrein (locatiescan en haalbaarheidsonderzoek)".

Transitie buitengebied:

Concreet zijn voor dit programma twee acties benoemd:

1. Inrichten van een perspectiefteam Buitengebied
2. Opstellen van een handvat kernkwaliteiten landschap

Vanaf de zomer zullen we vanuit de gemeente Nederweert invulling gaan geven aan de communicatie over het NPLG en LPLG met de bewoners van de gemeente Nederweert zodat iedereen geïnformeerd wordt. Zodra het NPLG en LPLG meer duidelijkheid geven, kunnen de taken van het perspectiefteam worden geformuleerd en kan dit team worden ingericht. Het perspectiefteam wordt ingericht met diverse disciplines en kennis van zowel gemeentelijk, provinciaal en rijksbeleid zodat er integraal en projectmatig naar een initiatief kan worden gekeken. Hierbij zoeken we ook naar minder voor de hand liggende expertise die op een innovatieve manier waardevolle kennis kunnen inbrengen. Zaken die in het Perspectiefteam aan de orde zullen komen zijn o.a. Beoordelen en behandelen plannen van ondernemers en

burgers in het buitengebied, Ruimere mogelijkheden voor hergebruik en Faciliteren van de blijvers op perspectievolle locaties. Uiteraard is er een sterke link met een aantal beleidsvraagstukken, die worden opgepakt om het perspectiefteam te faciliteren, dit zijn onder andere: Aanpassing van de Omgevingsvisie Buitengebied aan NPLG en LPLG, Aanpassing van de beleidsregel omgekeerde werking. Coulante oplossing voor de plattelandswoning, Gebruik maken van de mogelijkheden om koplopersprojecten in te dienen bij het Rijk.

Het landschapskader geeft richting aan de vormgeving van deze ontwikkelingen en draagt bij aan de versterking van de biodiversiteit. Er bestaat al een sterke basis in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg. Die basis wordt versterkt en afgestemd op Nederweert door een aanvullend landschapskader, specifiek voor de gemeente Nederweert. Dit landschapskader is een handvat dat helpt om in een vroeg stadium van een initiatief keuzes te maken over inpassing in het landschap. De aanbesteding hiervoor zal dit jaar plaatsvinden.

Jaarrekening 2022

Zie de samengevatte onderbouwing in het rapport.

Begroting 2024

Positieve gezondheid:

Het thema positieve gezondheid komt op diverse plekken in de begroting terug, waaronder bij het deelprogramma 0.2 Burgerbetrokkenheid, deelprogramma 4.1 Onderwijsachterstanden, deelprogramma 5.1 Sport en Bewegen en deelprogramma 7.2 Volksgezondheid. Daarbij wordt vooral gesproken over het werken vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid.

In het deelprogramma 6.1 “Samenredzaamheid in de kernen” is aangegeven dat vanuit het programma Positieve Gezondheid het thema eenzaamheid breder opgepakt gaat worden. In het deelprogramma 6.2 “Iedereen kan naar vermogen meedoen” is aangegeven dat uitvoering wordt gegeven aan de acties uit het majeure programma Positieve gezondheid.

Bij paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing onder sociaal domein staat het volgende opgenomen over Positieve gezondheid: “Het werken met positieve gezondheid, waarbij gezondheid gedefinieerd wordt als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Denk hierbij aan hoe er in de toegang wordt gewerkt vanuit positieve gezondheid”.

Economische gebiedsontwikkeling:

“Verder werken we vanuit het majeur programma economische gebiedsontwikkeling verder aan het toekomstbestendig maken en houden van onze bedrijventerreinen. Verduurzaming speelt hierbij een belangrijke rol”.

“We werken de ambities uit het majeur programma gebiedsontwikkeling centrum/Lambertushof e.o. verder uit. Met het herinrichten van het gebied Lambertushof e.o. wordt de herinrichting van het centrum afgerond. Het doel is een aantrekkelijk, toegankelijk en toekomstbestendig centrum te realiseren voor bezoekers, inwoners en ondernemers”.

“We houden voeling met ondernemers in het centrum en tonen betrokkenheid bij relevante ontwikkelingen. Dit doen we onder andere door in gesprek te blijven met diverse stakeholders, zoals de ondernemersvereniging OVN en de horecavereniging (KHN, afdeling Nederweert)”.

“We werken in samenspraak met onder andere de OVN aan de gezamenlijk opgestelde agenda en faciliteren hierbij waar dat mogelijk is”.

“Onderdelen van deze agenda waarvoor de gemeente aan zet is, zijn bijvoorbeeld investeringen in Gastvrijheid en Beleving, de inrichting van de openbare ruimte en gemeentelijke promotieactiviteiten”.

Transitie buitengebied:

“De overheid neemt verschillende maatregelen per sector om de stikstofuitstoot omlaag te brengen. Dit gebeurt via verschillende sporen: vrijwillige opkoopregelingen in de landbouw, innovatie, verduurzaming, extensivering en b.v. elektrische werktuigen in de bouw. Vooral de opgaven voor de agrarische sector en de opgaven voor bodem, water en energie zijn bepalend voor hoe het buitengebied er in de toekomst uit ziet. De dialoog voeren we onder het Majeur Programma Buitengebied. Via het houden van een enquête over het buitengebied betrekken we in het voortraject de bewoners en de bedrijven bij het uitvoeren van de diverse opgaven”.

In bijlage 6, onder 6.3 “Programma Transitie Buitengebied” staat op hoofdlijnen dezelfde informatie als in de begrotingsteksten.

Wonen:

“Jaarlijks presenteren we vanuit het Projectbureau een actueel overzicht van de voortgang van belangrijkste woningbouwplannen. We koppelen dit bij voorkeur aan een voorstel voor de actualisatie van de grondprijzen”.

In bijlage 6, onder 6.4 “Programma Wonen” is daarnaast opgenomen dat een belangrijke randvoorwaarde om de woningbouwopgaven waar te kunnen maken voldoende capaciteit en expertise binnen de organisatie is. “De afgelopen periode zijn een groot aantal projecten en ondersteunend beleid niet opgepakt of vertraagd wegens gebrek aan capaciteit. Om dit probleem structureel het hoofd te bieden, starten we met externe ondersteuning een Projectbureau Woningbouw op”.

Kadernota 2025-2028

Zie de samengevatte onderbouwing per programma in het rapport.

Jaarrekening 2023

Zie de samengevatte onderbouwing per programma in het rapport.

BERAP-1 2024

Zie de samengevatte onderbouwing per programma in het rapport.

Begroting 2025

Positieve gezondheid:

Wonen Werken Samenleven/Same Ein

Proeftuin met een looptijd tot en met december 2024. Uitrol naar alle kernen van Nederweert. Ervaringen van de afgelopen twee jaar zijn positief.

Van proeftuin gaan we naar een situatie waarin Same Ein bestendig wordt. Voor de periode 2025-2027 worden met alle partners afspraken gemaakt over ieder rol, verantwoordelijkheid en inzet. Met de universiteit van Maastricht wordt gewerkt aan een onderzoeksopzet waarin wordt gereflecteerd op de doelen, aanpak en resultaten van Same Ein.

Welzijn op recept/instroommodel mentale gezondheid

Aansluiten van medewerkers van Same Ein bij multidisciplinaire overleggen van de huisartsen om vanuit medisch en sociaal domein samen te bekijken wat de beste ondersteuning is voor de desbetreffende inwoner.

Voorzieningen in relatie tot de woningbouwopgave

Voor de korte en middellange termijn strategisch nadenken over de voorziening die nodig zijn in de uitbreiding van Nederweert, dit krijgt een plek in het plan van aanpak rondom de samenvoeging van de omgevingsvisies.

Optimale Samenwerking

Naar aanleiding van een analyse van vijf complexe casussen is het expertteam aan de slag gegaan met het ontwikkelen van een kwaliteitskader.

Uitwisseling van persoonsgegevens

Starten van een pilot in het expertteam, vanuit de bedoeling van de AVG, om de uitwisseling van gegevens gecontroleerd te innoveren.

Programma bestaanszekerheid

Het thema bestaanszekerheid wordt in 2025 opgepakt. Er wordt een inventarisatie gemaakt van wat we nu weten op basis van cijfers. Ook inventariseren we welke activiteiten we nu uitvoeren, wat daarvan het bereik en resultaat is. Met deze kennis gaan we op pad om bij inwoners, vrijwilligers en professionals op te halen waar de behoefte zit als het gaat om bestaanszekerheid. Vervolgens stellen we hiervoor een concreet actieplan op aan de hand van GOKIT.

Economische gebiedsontwikkeling:

Centrum/Lambertushof e.o.

- Lambertushof, inclusief de parkeerplaats aan de achterzijde. Voorziene oplevering najaar 2024.

- Het noordelijk deel van de Kerkstraat, inclusief de oversteekplaats bij de kruising met de Burgemeester Greijmansstraat/Kapelaniestraat. Voorziene oplevering voorjaar 2025.

- Het bouwblok rondom MFA De Pinnenhof wordt in het gebied ingepast.

- Het bouwblok rondom het Groene Kruisgebouw. Hiervoor is een haalbaarheidsonderzoek gestart, waarin onderzoek wordt gedaan naar exacte omvang van het te ontwikkelen gebied, stedenbouwkundige invulling (massa, verschijningsvorm), financiële consequenties en aanpak.

Bedrijventerreinen

Op Aan Veertien is in 2024 geïnvesteerd in de verkeersveiligheid en bereikbaarheid met het mobiliteitsproject Winnerstraat, Nieuwstraat, Uliker en Kreijelmusweg.

De opgave voor Pannenberg I is het grootst. Voor de opwaardering van Pannenberg I worden maatregelen getroffen in het openbare gebied. De uitvoering zal in 2025 starten.

Op Bedrijvenpark Pannenberg II heeft de parkmanagementvereniging in samenspraak met ondernemers een gebiedsplan voor het opwaarderen van het bedrijventerrein opgesteld dat momenteel wordt uitgevoerd.

Er wordt geïnvesteerd in verblijfskwaliteit, verkeersveiligheid en mobiliteit, vergroenen, positieve gezondheid en ontmoeten.

We hebben in 2024 een eenmalige investering beschikbaar gesteld om bij te dragen aan de realisatie van het gebiedsplan door de parkmanagementvereniging. Voor de tweede opgave, ongeveer 15 ha nieuw bedrijventerrein is in 2024 een locatiescan en een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om te komen tot een voorkeurslocatie.

Transitie buitengebied:

- Verwachte toename principeverzoeken en planologische procedures door stoppersregelingen
- Uitwerking en implementatie van Europese-, nationale-en provinciale wet- en regelgeving in de vorm van maatregelen en projecten

- Waar dit de efficiency en effectiviteit ten goede komt sluiten we voor projecten en initiatieven vanuit dit programma zoveel mogelijk aan bij regionale samenwerkingen (PiO Weerterland)
- We zetten een participatiemodel op waarin belanghebbenden mee laten denken over de toekomst/invulling van het buitengebied van Nederweert.
- Intrekkingsbeleid in uitvoering brengen en daardoor ontwikkelkansen creëren voor de omgeving
- Directe samenwerking in gebiedsgerichte aanpak en/of Koploperprojecten met de Provincie zien we mogelijkheden om versneld aan de slag te gaan met deze projecten om doelen te realiseren in het buitengebied
- Blijven inzetten, daar waar het kan, op het omzetten van bedrijfswoningen naar plattelandswoningen
- Inzetten op betrokkenheid en eigenschap van inwoners in het buitengebied, stimuleren van ondernemerschap en nieuwe initiatieven door ondernemers en inwoners
- Vaststellen Omgevingsprogramma Luchtkwaliteit met maatregelen om uitstoot van fijnstof en geur terug te dringen. Mogelijkheden en invulling geven aan de MGB-regeling die Provincie Limburg binnen de gemeente Nederweert. Ondernemers te begeleiden en deel te laten nemen aan de pilot LVVN ondernemingsplannen
- Samenwerking in Platteland in Ontwikkeling (PiO) Weerterland te continueren samen met Weert, Leudal, Waterschap, Provincie, LLTB, Terreinbeheerder van natuurgebieden en de omgeving. Dit om projecten integraal tot uitvoering te brengen binnen een samenwerkingsorganisatie met uitvoeringskracht
- In NOVEX-gebied de Peel werken we als één overheid door het leggen van verbindingen tussen processen en projecten van verschillende overheidslagen die te maken hebben met de uitvoering van het NPLG (Nationaal Programma landelijke gebied) en voor het Limburgse deel LPLG
- Uitvoering geven aan de MGB-regeling(Maatregel Gebiedsgerichte Beëindiging)
- Uitvoering geven aan de Subsidieregelingen binnen aanpak piekbelasting welke direct gekoppeld zijn aan regelingen en beleid rond Piekbelasters

Wonen:

In hoofdlijnen kan de omvang van het majeure programma wonen als volgt worden onderverdeeld:

1. Nieuwbouwprojecten en -initiatieven
2. Lokaal ondersteunend beleid
3. Thema wonen en zorg
4. Huisvestingsvraagstuk aandachtsgroepen (o.a. statushouders, ontheemden)
5. Transformatie bestaande woningvoorraad
6. Wettelijke kaders
7. Subsidies en verantwoording
8. Behoeftte aan professionalisering

De inzet voor het projectbureau blijkt hoger te zijn dan vooraf ingeschat. Dat heeft een aantal redenen:

- De inzet in uren om de urgente projecten en initiatieven een stap verder te brengen blijkt groter te zijn dan vooraf ingeschat
- De ambities voor woningbouw nemen toe
- Het aantal initiatieven neemt toe
- De versnelling van projecten komt in gevaar zonder extra inzet, dit leidt tot een vertraging in de voortgang
- WBI-toekenning vraagt om extra inzet

Bijlage 2

Overzicht overige informatieverstrekking majeure programma's

Jaartal: 2022		
Majeur programma Positieve Gezondheid		
Vorm	Datum	Inhoud
Informatiebijeenkomst (alle majeure programma's)	31 oktober 2022	Verdieping drie majeure programma's (positieve gezondheid, transitie buitengebied en economische gebiedsontwikkelingen). In de begroting 2023 zijn de programma's opgenomen. In de opmaat naar de begrotingsbehandeling vindt er een nadere toelichting plaats en is er ruimte om verduidelijkende vragen te stellen.
Majeur programma Economische Gebiedsontwikkeling		
Vorm	Datum	Inhoud
Informatiebijeenkomst (alle majeure programma's)	31 oktober 2022	Verdieping drie majeure programma's (positieve gezondheid, transitie buitengebied en economische gebiedsontwikkelingen). In de begroting 2023 zijn de programma's opgenomen. In de opmaat naar de begrotingsbehandeling vindt er een nadere toelichting plaats en is er ruimte om verduidelijkende vragen te stellen.
Majeur programma Transitie Buitengebied		
Vorm	Datum	Inhoud
Informatiebijeenkomst	3 oktober 2022	Verschaffen van inzicht over de programma's en projecten die betrekking hebben op het buitengebied in de regio, inzicht geven in het niveau waarop deze programma's actief zijn en toelichting uitvoering
Informatiebijeenkomst (alle majeure programma's)	31 oktober 2022	Verdieping drie majeure programma's (positieve gezondheid, transitie buitengebied en economische gebiedsontwikkelingen). In de begroting 2023 zijn de programma's opgenomen. In de opmaat naar de begrotingsbehandeling vindt er een nadere toelichting plaats en is er ruimte om verduidelijkende vragen te stellen.

Jaartal: 2023		
Majeur programma Positieve Gezondheid		
Vorm	Datum	Inhoud
Informatiebijeenkomst sociaal domein	4 april 2023	Raads- en steunfractieleden informeren en inspireren over de acties die bijdragen aan het versterken van preventie en vroegsignalering (preventie jeugd, Same Ein, Praktijkondersteuner jeugd bij de huisarts, huisbezoeken voor de witgoed actie).
Majeur programma Economische Gebiedsontwikkeling		
Vorm	Datum	Inhoud
Raadsinformatiebrief	14 maart 2023	Kennis nemen van het rapport 'Actualisatie Ruimtebehoefte Bedrijventerreinen'. Het college gaat aan de slag met de uitkomsten en adviezen van het onderzoek. De gemeenteraad wordt in het 2 ^e kwartaal van 2023 opnieuw geïnformeerd over de voortgang.
Nieuwsbrief economische gebiedsontwikkeling nr. 1	19 januari 2023	Informeren over het onderdeel centrum/Lambertushof e.o. dat op dat moment in uitvoering is: de Burg. Hobusstraat en de verbindingsstraten Burg. Hobusstraat-Kerkstraat.
Nieuwsbrief economische gebiedsontwikkeling nr. 2	2 maart 2023	Toelichting deelgebieden projectgebied gebiedsontwikkeling centrum/Lambertushof e.o. Toelichting proces meedenkbijeenkomst betrokkenen/belanghebbenden en gemeenteraad.
Majeur programma Transitie Buitengebied		
Vorm	Datum	Inhoud
Raadsvragen (art. 35 RvO) door fractie GroenLinks	Mei/juni 2023	Toelichting initiatieven en activiteiten door college, ontwikkelingen ten aanzien van de transitie buitengebied en uitwerking landschapskader.
Informatiebijeenkomst vitaal buitengebied	28 november 2023	Toelichting geven over het Vitaal Buitengebied Nederweert.
Majeur programma Wonen		
Vorm	Datum	Inhoud
Raadsinformatiebrief programmaplan woningbouw	19 december 2023	Kennisnemen van het programmaplan Projectbureau woningbouwopgave Nederweert. Toelichting aantal projecten waarmee direct aan de slag wordt gegaan. Toelichting dat een afwegings- en prioriteringskader verder uitgewerkt zal worden, dit komt in de eerste helft

		van 2024 terug bij de raad. Verder geldt dat de raad periodiek (in beginsel twee maal per jaar) geïnformeerd wordt over de algehele voortgang op programma- en projectniveau.
--	--	---

Jaartal: 2024		
Majeur programma Positieve Gezondheid		
Vorm	Datum	Inhoud
Raadsinformatiebrief Integraal Zorgakkoord, Gezond en Actief Leven Akkoord en beleidsplan Nederweert Durft!	5 maart 2024	Informeren over de stand van zaken en inzet op de ontwikkelingen rondom het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord en het lokale plan van aanpak 'Nederweert Durft!'.
Informatiebijeenkomst Preventie in het sociaal domein	21 mei 2024	Informeren over een aantal projecten die lopen en/of gaan lopen op het gebied van preventie in het sociaal domein.
Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert	Ongeveer 4 keer per jaar	De doelgroepen worden met deze nieuwsbrief o.a. geïnformeerd over bepaalde regelingen waar gebruik van gemaakt kan worden of bepaalde bijeenkomsten die voor de doelgroep worden georganiseerd. Deze nieuwsbrief wordt niet actief vanuit de organisatie naar de raad gestuurd, raadsleden kunnen zich wel abonneren op de nieuwsbrief.
Majeur programma Economische Gebiedsontwikkeling		
Vorm	Datum	Inhoud
Raadsinformatiebrief Economische Gebiedsontwikkeling Bedrijventerreinen	6 februari 2024	Kennisnemen van de voortgang van het majeure programma economische gebiedsontwikkeling bedrijventerreinen en het bijlagerapport 'Nulmeting bedrijventerreinen Nederweert'. Informeren hoe het college uitvoering geeft aan de volgende twee projecten: • Het opwaarderen van bestaande bedrijventerreinen • Het vaststellen van geschikte en haalbare locatie(s) voor een nieuw duurzaam bedrijventerrein
Majeur programma Transitie Buitengebied		
Vorm	Datum	Inhoud

Meedenkavond transitie buitengebied	9 april 2024	Bijpraten over de manier waarop naar een vitaal buitengebied voor Nederweert wordt toegewerkt zodat een beeld kan worden gevormd van de opgaves die spelen in het buitengebied en hoe daarop geanticipeerd gaat worden.
Technische sessie Interimbeleid VAB + Stoppers Interimbeleid Veehouderij	22 mei 2024	Technische sessie voordat het interimbeleid door de raad wordt besproken op 4 juni 2024. Het doel van de technische sessie is de gemeenteraad ruimte te geven om technische vragen te stellen over het Interimbeleid Vrijkomende Agrarische Bebouwing en Stoppende Agrarische Inrichtingen en het Interimbeleid Veehouderij.
Majeur programma Wonen		
Vorm	Datum	Inhoud
Raadsinformatiebrief Subsidieaanvraag Woningbouwimpuls, 6 ^e tranche	26 januari 2024	Kennisnemen van het besluit van het college om een aanvraag in te dienen op grond van de Woningbouwimpuls, 6 ^e tranche voor een bedrag van € 1.744.594,- onder het voorbehoud van instemming van de raad met cofinanciering door de gemeente.
Raadsinformatiebrief Voortgang woningbouwopgave	20 juni 2024	Kennisnemen van de voortgang woningbouwopgave.
Raadsinformatiebrief uitgangspuntennotitie woningbouwontwikkeling Kerneelhoven-Noord en Hoebeakker Afbouw en update status Wet voorkeursrecht gemeenten	17 september 2024	Informeren over de door het college vastgestelde uitgangspuntennotitie en vervallen voorkeursrecht gronden per 4 december 2024.
Informatieavond	28 oktober 2024	Het doel van deze bijeenkomst is om de raad te informeren over de voortgang van de woningbouw, wat voortkomt uit het majeure programma Wonen.

Bijlage 3

Lijst van geraadpleegde documenten onderzoek (

- Uitnodiging aan raad voor Informatieavond op 31 oktober 2022 inzake Berap 2-2022 en een verdieping van de drie majeure programma's (positieve gezondheid, transitie buitengebied en economische gebiedsontwikkelingen).
- Presentatie verzorgd tijdens Informatieavond Majeure Programma's d.d. 31 oktober 2022
- Algemene beschouwingen Begroting 2023 –Nederweert Anders.
- Uitnodiging aan raad voor bijeenkomst Transitie Buitengebied op 3 oktober 2022.
- Presentatie verzorgd tijdens bijeenkomst Transitie Buitengebied d.d. 3 oktober 2022.
- Algemene Beschouwingen ten behoeve van de begrotingsbehandeling op 8 november 2022 – Groen Links.
- Begroting 2023 Gemeente Nederweert.
- Inbreng D66 Nederweert bij Begroting 2023-2026.
- Algemene beschouwingen Begroting 2023 – JAN.
- Technische vragen en antwoorden Begroting 2023.
- Raadsvoorstel over de Rekening 2021, nr. 2022-32.
- Aanbiedingsbrief aan de leden van de raad over rekening 2021, kenmerk UIT-22-36820, d.d. 9 juni 2022.
- Technische vragen en antwoorden jaarrekening 2021 – kadernota 2023.
- Jaarrekening 2021 Gemeente Nederweert
- Aanbiedingsbrief aan de leden van de raad over begroting 2023 kenmerk UIT-22-37186, d.d. 6-10-2022.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 17 d.d. april 2022.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 19 d.d. oktober 2022.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 20 d.d. december 2022.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 18 d.d. juli 2022.
- Actualisatie ruimtebehoefte bedrijventerreinen, Prognose ruimtevraag in Weert / Nederweert, Stec Groep d.d. 21 november 2022.
- Raadsinformatiebrief Actualisatie Ruimtebehoefte Bedrijventerreinen, Kenmerk RIV-23-00738 d.d. 14 maart 2023.
- Uitnodiging aan raad voor informatiebijeenkomst sociaal domein op 4 april 2023.
- Nieuwsbrief Economische Gebiedsontwikkeling nr. 2 d.d. 2 maart 2023.
- Nieuwsbrief Economische Gebiedsontwikkeling nr. 1 d.d. 19 januari 2023.
- Art. 35 vragen inzake transitie buitengebied Groen-Links d.d. 21 mei 2023.

- Uitnodiging aan raad voor informatiebijeenkomst over het Vitaal Buitengebied Nederweert op 28 november 2023.
- Presentatie Vitaal Buitengebied Nederweert, verzorgd tijdens informatiebijeenkomst op 28 november 2023.
- Raadsinformatiebrief Programmaplan Projectbureau woningbouwopgave Nederweert, Kenmerk RIV-23-00802 d.d. 19 december 2023.
- Begroting 2024 Gemeente Nederweert.
- Antwoordenbrief art. 35 vragen inzake transitie buitengebied Groen-Links, kenmerk UIT-23-38020 d.d. 14 juni 2023.
- Jaarrekening 2022 Gemeente Nederweert.
- Aanbiedingsbrief aan de leden van de raad over begroting 2024-2027, kenmerk UIT-23-38354, d.d. 27 september 2023.
- Startdocument (Kwartiemakersfase) Programmaplan Projectbureau Woningbouwopgave Gemeente Nederweert, versie D1.1 d.d. 14 december 2023.
- Technische vragen en antwoorden Begroting 2024.
- Technische vragen en antwoorden jaarrekening 2022 – Berap 1-2023 - Kadernota 2024.
- Kadernota 2024-2027 Gemeente Nederweert.
- Halfjaarverslag raad over de periode december 2022 – juli 2023.
- Raadsmail nr. 40 d.d. 12 oktober 2023.
- Raadsmail nr. 41 d.d. 19 oktober 2023.
- Raadsmail nr. 12 d.d. 23 maart 2023.
- Raadsmail nr. 04 d.d. 26 januari 2023.
- Raadsmail nr. 09 d.d. 2 maart 2023.
- Raadsmail nr. 18 d.d. 4 mei 2023.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 23 d.d. september 2023.
- Regiobeeld Noord- en Midden-Limburg, Robuust d.d. 14 juli 2023.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 21 d.d. april 2023.
- Presentatie verzorgd tijdens Informatiebijeenkomst sociaal domein op 4 april 2023.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 22 d.d. juni 2023.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 24 d.d. december 2023.
- Regioplan Noord- en Midden-Limburg (Concept), december 2023.
- Raadsinformatiebrief Regioplan en samenwerkingsovereenkomst Integraal Zorgakkoord Noord- en Midden-Limburg, Kenmerk RIV-23-00800 d.d. 6 december 2023.

- Raadsvoorstel Vaststelling Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen nr. 2023-71.
- Zienswijzennota Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen t.b.v. raadsvergadering 12 december 2023.
- Ontwerp Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen Versie 16 november 2023.
- Ontwerp Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen Versie 16 november 2023, inclusief geel gemarkeerde wijzigingen t.o.v. document van 19 september 2023.
- Richtinggevende uitspraken en procesafspraken per opgave versie 19 september 2023.
- Overzicht beleidsverankering Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen.
- Ontwerp Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen Versie 17 augustus 2023.
- Raadsvoorstel Ontwerp Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen nr. 2023-49.
- Reactieverslag Voorontwerp Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen d.d. 17 augustus 2023.
- Proces omgevingsvisie.
- Voorontwerp Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen d.d. 24 mei 2023.
- Raadsvoorstel Voorontwerp Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen nr. 2023-27.
- Voorontwerp Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen Analyse actueel beleid d.d. 24 mei 2023.
- Richtinggevende uitspraken en procesafspraken per opgave versie 27 juni 2023.
- Raadsinformatiebrief Integraal Zorgakkoord, Gezond en Actief Leven Akkoord en beleidsplan Nederweert Durft!, Kenmerk RIV-24-00829 d.d. 5 maart 2024.
- Beleidsplan Nederweert Durft!
- Raadsinformatiebrief Economische Gebiedsontwikkeling Bedrijventerreinen, kenmerk RIV-23-00796 d.d. 6 februari 2024.
- Nulmeting bedrijventerreinen Nederweert, Stec Groep d.d. 18 oktober 2023.
- Bijlagerapport Behoeftetepeiling ondernemers Nederweert – Resultaten online enquête, Stec groep d.d. 18 oktober 2023.
- Raadsinformatiebrief Subsidieaanvraag Woningbouwimpuls, 6^e tranche, kenmerk RIV-24-00816 d.d. 26 januari 2024.
- Ondersteuningsverklaring Provincie Limburg i.h.k.v. de aanvraag voor de Regeling Woningbouwimpuls zesde tranche, kenmerk DOC-00608513 d.d. 6 februari 2024.
- Aanvraag woningbouwimpuls Programma Woningbouw Nederweert, brief gemeente Nederweert aan de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, kenmerk UIT-24-38722 d.d. 7 februari 2024.
- Algemene beschouwingen begroting 2025-2028 – CDA.
- Aanbiedingsbrief aan de leden van de raad over begroting 2025-2028 kenmerk UIT-24-39357, d.d. 8-10-2024.

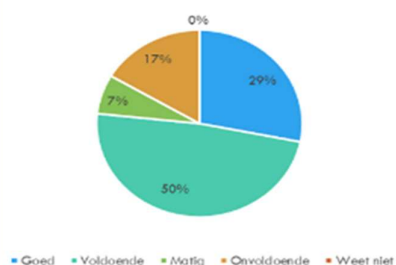
- Algemene beschouwingen begroting 2025-2028 – JAN.
- Begroting 2025 Gemeente Nederweert.
- Uitnodiging aan raad voor informatiebijeenkomst over Majeur Programma Wonen op 28 oktober 2024.
- Presentatie Programma Economische Gebiedsontwikkeling.
- Presentatie Majeur Programma Wonen verzorgd tijdens informatiebijeenkomst d.d. 28 oktober 2024.
- Uitnodiging aan raad voor informatieavond over het Programma Economische Gebiedsontwikkeling op 29 oktober 2024.
- Uitgangspuntennotitie Ontwikkellocaties Nederweert, Sweco Nederland B.V. d.d. 10 april 2024.
- Jaarrekening Gemeente Nederweert 2023.
- Presentatie Berap 1 – 2014 verzorgd voor de raad op 17 juni 2024.
- Raadsvoorstel Jaarrekening 2023 nr. 2024-44.
- Aanbiedingsbrief aan de leden van de raad over jaarrekening 2023, kenmerk UIT-24-39102, d.d. 28 mei 2024.
- Raadsinformatiebrief Uitgangspuntennotitie woningbouwontwikkeling Kerneelhoven-Noord en Hoebeakker Afbouw en update status Wet voorkeursrecht gemeenten, kenmerk RIV-24-00879 d.d. 17 september 2024.
- Technische vragen en antwoorden Jaarrekening 2023 - Berap 1-2024 - Kadernota 2025.
- Voortgangsrapportage Woningbouwopgave Gemeente Nederweert Periode december 2023 – juni 2024, Versie Definitief 1.2 d.d. 24 juni 2024.
- Raadsinformatiebrief voortgang woningbouwopgave, kenmerk RIV-24-00859 d.d. 20 juni 2024.
- Presentatie Nederweert Durft! verzorgd tijdens de raadsinformatiebijeenkomst d.d. 21 mei 2024.
- Kadernota Gemeente Nederweert 2024-2028.
- Uitnodiging voor de technische sessie met als thema beide Interimbeleidsstukken VAB + Stopper en Veehouderij dop 22 mei 2024.
- Uitnodiging raadsinformatiebijeenkomst Preventie in het sociaal domein op 21 mei 2024.
- Aanbiedingsbrief aan de leden van de raad over de kadernota 2025-2028, kenmerk UIT-24-39111 d.d. 4 juni 2024.
- Presentatie Vitaal Buitengebied Viduro / Heusschen Copier verzorgd tijdens de meedenkavond transitie buitengebied op 9 april 2024.
- Uitnodiging meedenkavond transitie buitengebied op 9 april 2024.
- Blik op de raad augustus 2023 – juli 2024.

- Raadsmail nr. 32 d.d. 22 augustus 2024.
- Raadsmail nr. 35 d.d. 12 september 2024.
- Raadsmail nr. 20 d.d. 16 mei 2024.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 28 d.d. december 2024.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 26 d.d. juni 2024.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 25 d.d. april 2024.
- Nieuwsbrief Samenlevend Nederweert nr. 27 d.d. oktober 2024.

Bijlage 4
Uitgebreide enquêteresultaten

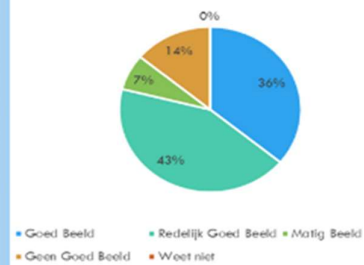
Beoordeling Wonen (2024)

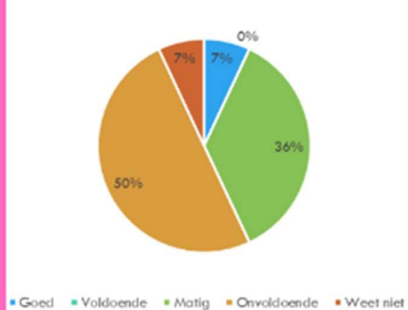
Frequentie Wonen (2024)

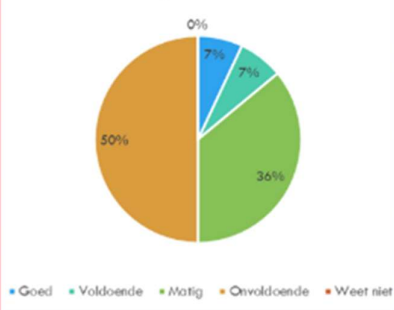
Voortgang Wonen (2024)

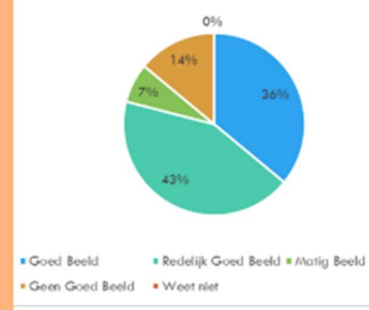
Beoordeling P&O

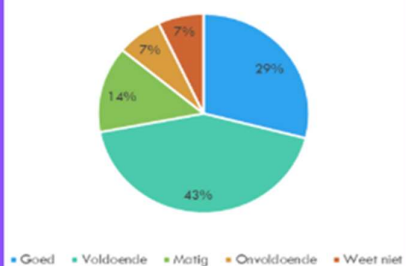
Frequentie P&O

Voortgang P&O

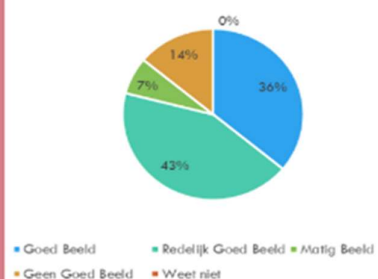
Beoordeling Transitie Buitengebied

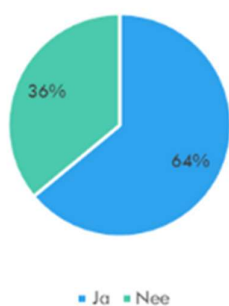
Frequentie Transitie Buitengebied

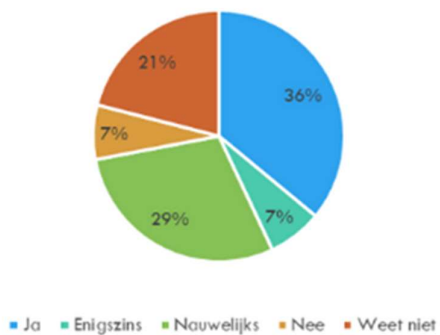
Voortgang Transitie Buitengebied

Over andere majeure thema's/rojecten/programma's wens geïnformeerd te worden

Informatie over majeure thema's verbeterd in de afgelopen 2 jaar?

Bijlage 5**Overzicht van geïnterviewde personen**

Onderzoeksfase	Geïnterviewde persoon	Datum
Oriënterende Fase	Burgemeester, griffier, gemeentesecretaris	02-05-2024
Uitvoerende Fase	Fractievoorzitter CDA, Antoine Hekers	04-10-2024
	Fractievoorzitter VVD, Marijn Teunissen	04-10-2024
	Fractievoorzitter Nederweert Anders, Jan van Nierop	11-10-2024
	Fractievoorzitter JAN, Marcel Vossen	21-10-2024
	Fractievoorzitter D66, Martin van Montfort	28-10-2024
	Fractievoorzitter GroenLinks, Jarno Bongers	11-11-2024
	Burgemeester, Birgit op de Laak	6-11-2024
	Wethouder Jorik Franssen	11-10-2024
	Wethouder Boris Meessen	11-10-2024
	Wethouder Carla Dieteren	22-10-2024
	MT, Petra Philips en Marlies van Deursen	25-10-2024